

Quarta pars

De vocatio.

Vocabularius regit a verbo. ut quidam dicunt. quod sic natus tenet recordare cum verbo in numero et persona. ita ut natus tenet. Unde sicut illa. hoc legit est congrua. boies legit est incongrua. ita et in verbis. hoc legere est congrua. boies legere est incongrua. Sed ad hunc per dicitur quod ista constructio boies legere. non est incongrua propter discordantiam rationis et verbi. Sed quod directio formis facta ad plures regat verbū pale poni in constructione. ut homines legite. Unde hec incongrua legere negligunt. facta directione formis ad plures. Alij dicunt quod regit ab aduerbio. quod regere est preferre dictum dictioni. ut ponatur in tali casu. sed aduerbiū pferit ut in tali casu ponatur. ut o petre. o iohes. sed aduerbiū regit ipsum utrum. Sed ad hunc per dicitur quod illud ad verbiū vocandi non pferit alicui dictioni quod ponatur in tali casu. s. utō. quod sufficiēter ponit sine illo. Alij dicunt cum quod ego. quod ut natus ponit absolute. i. sine regimine. quod non indiget verbo secundū psonam. nec aduerbio vocādi. Potest enim stare sine utroque. teste pristina. quod dicit. Appollonius scribit virgili. hunc non est verbū secundū psonam. nec aduerbiū vocādi. Dicimus ergo. quod natus et ut natus in hunc cōveniunt. scilicet quod abo sunt intrāstū. et ostenduntur ad id est p̄tinere. sed differunt in hunc quod natus non ponit absolute. i. sine regimine immo sibi regit a verbo positivo vel subintellecro. Atius vero ponit absolute et potest indifferenter poni cum prima et secunda et tercia psona verbi. Unde bene dicit lego virgili. legis virgili. legit aliq[ue]s virgili.

De ablative.

Ablatiū regitur ex vi accidentētis sicut et genitī. ut equus albo colore currit. sicut dicimus. equus albi coloris currit. Et ex eadē natura sum es est. regit ablatiū et nullū aliud verbū. ut hic est magna virtute vel prudentia. sicut iste est magne virtutis vel prudentie. Regit etiā ablatiū ex vi cōcō formalis. Et hinc hunc oīa adiectiva p̄nit regere ablatiū de notantē formā sui. ut albū albedine. et coloratus colore currit. et grāmaticus grāmatica. Item noīa substantia p̄nit regere ablatiū ex eadē natura. ut hunc hūanitate. Item propria noīa. ut socrates socratis. vel propria qualitate. Noīa autē synecēthes grāmatica. i. cōsignificativa. non p̄nit regere tales ablaticos. quod nihil p̄ se certū signāre ut quilibet et nullus. Dia autem verba p̄nit regere ablatiū ex vi cōcō formalis. ut amo te amatōne. Ex vi etiā p̄patōis quod regit ablatiū quod s. signat rem ad quam sit collatō. ut summaio; platone. Et cōpatiūa p̄nit recipere similes casum mediante quod. ut sum fortior; quod plato. De hunc sibi egī de p̄patiōis nomine. Sed si alia cōpatiō ibi fuerit oportet quod sequitur aliis ablaticos. ut sum magis fortior; platone cicerone. Item hoc verba malo regit ab latiū ex eadē natura. ut malo panē vino. i. magis volo. Item ista duo verba p̄fero presto. p̄nit regere ablatiū ex eadē natura. ut p̄fero vinū pane. i. magis volo. et hoc p̄stat illo. i. melius ē. Regit etiā ablatiū ex natura trāstitutionis. et hoc est duobus modis. Quod mediāte p̄positōe. sicut in oīib[us] passim p̄tingit. vel hūtib[us] rim passim. et amo a te. rapulo a te. Quod sine p̄positōe ut careo pane. et gaudeo societate tua. et alia filia quod cōstruitur cū ablative ex natura trāstitutionis. Hic tamē adverte. quod si ablatiū denotat cām materialē. vel alia preter efficientē. non debet poni cū p̄positione. Unde male dicit. spolior a p̄benda. sicut si p̄dixi vbi egī de verbis impsonalib[us]. Ex quadruplici etiā cā ablatiū regi potest. Nam ablatiū aliqui ex vi cā materialis regit. ut isti pugnāt ferro. Aliquid ex vi cā formalis. ut diligo te puro corde. Aliquid ex vi cā finalis. ut ieiuno cā habent diuitiā eternā. Quod ex vi cā efficientis. ut scia crescit studio. i. studiū ē cā quare scia crescit. Quod ablatiū signat duas causas accidentales. s. localez ut bellū gerit.

de Vicijs et figuris .i.

toto orbe. Et tū pale. ut audiū dyaletitā triēniū. Et dictis p̄p̄ qd ablative regit nonē modis. ex vi accidentētis. ex vi cause formalis. ex vi compatōnis. ex natura transītōnis. ex vi cācō materialē. ex vi cause finalis. ex vi cause efficientis. quod autē notat locū quod p̄p̄ tūs. Non quod quidam dicunt quod ablative quod notat p̄tūtā. i. p̄patiōem vni actus ad alterū regit. sed non nisi a verbo vel p̄cipiō. quod nulla p̄sonis cōsignat tūs nisi verbū vel p̄cipiō. Et rō ē fīm eos. quod tales ablative non p̄nt stare p̄ se quod dependet a verbo. sed verbū regit illos. Hēc enim obliqui sunt depēdētes. sed non p̄nūt absolute. i. sine regimie. Alij dicunt quod p̄dicti ablative non p̄nūt regunt sed absolute p̄nūt. ut p̄ficio te docēte. et spado currēte sedeo. et hunc opio ē cōcio. De regulā atque quidam fugitiwas appellat dixi super vbi egī de adūbijs. Multa p̄tinētia ad p̄structōem et regimē posui super tractatū de spēb[us] noīm et ponā i. q̄rta pte i. tractatū d' allotheca. Hēc de ethimologia et dialectistica sufficiat.

Quarta ps de vicijs et figuris incipit.

Dicitur quidam in precedētib[us] determinauim⁹ de tribi p̄tib[us] hui⁹ operis. s. orthographia. prosodia et etymologia. ubi etiā de dialectistica aliqua miscuimus. Hēc de q̄rta pte. s. de figuris videam⁹. Sed quod vni oppositū p̄ aliud cognoscit. id p̄mo de vicijs annexis barbarismo et soleocismo dicem⁹. Deinde de figuris. Nā de barbarismo et soleocismo suo loco tractabim⁹ in q̄rta pte. Scis assergo quod vicia annexa barbarismo et soleocismo fīm donatū sunt decez. acirologia. cacephaton vel cachophonia. pleonasmos. perisologia. macrologia tantologia. eclipsis. tapinosis. cathesis theton. amphibologia.

Hic de vicijs annexis.

Cacephaton ē obsena enūciatio. vel in p̄posita dictōe. vel in vno verbo ut numeri cū nauib[us] equat. et arrige laures p̄aphile. Et dī a cacos quod ē malū vel turpe. et phonos quod ē sonus qui si malus sine turpis sonus. Ut dī a cacos turpis. et phasis enūciatio quod turpis verbi enūciatio. Ut dī cacephaton a cacos quod ē malū et phatos positio vel phonus quod est sonus et teneo quasi mala positio vel malum sonus tenens. Obsena id ē turpis enūciatio dicit cacephaton. et sit vel in cōposita aliqua dictōe et in cōtextu p̄tiū. ut Numeri cū nauib[us] equat. hic enim ē obsena enūciatio fīm quodā inter duas p̄fessionis. s. numeri et cuī vel ut alij volunt inter cū. et nauib[us]. Nā prepositio cū. sequente n. litera insolētem et obsenū reddit sonū. quia ut p̄fista. ait. m. in extremitate dictionū obscure sonat. et n. līa interasperas cōsonantes reputat. ut martian⁹ ostendit. Utriusq[ue] ergo cōtinuitate p̄pter obsenū sonū līe m. et asperitate līe n. cacephaton generat. Propt[er] hanc causam non dicimus cū nobis sed nobiscū. Ut in vno verbo. et arrige aures p̄aphile. hoc exemplū ex terēcio sumit. Hac autē līa r. gemiata asperitas i. eo quod ē arrige cacephaton efficit. Nec solum in his cacephaton insufficie cōstructionis cernit. sed in sensu turpitudine quodam inesse videt. Unde diomedes ait. Cacephaton est vicio compositionis inuercūda suspicio. ut arrige aures p̄aphile. Numirūz callide signans pamphilum fuisse libidinosum. Unde et suo nomine p̄aphilus quasi

Quarta pars

ciuum amato: interptaf. Itaq; p arrectas aures. arre-
ctu thalamu atq; ad libidinē patu cū habuisse signat.
Hec alio noī dī cacophonia. et p̄ias ei euphonia ut
infra dicā. Cacophonia aut ē turpis son? v̄l turpis fa-
tus. Et p̄ponit a cacosturpe et phonos son?. Inde ca-
cophonicus ca.cū.i. male sonās.

Pleonasmos secūdum
Donatū ē adiectio xbi supnuacua ad plenaz si-
gnificatiōem. vt sic ore locuta est. Et aurib; audite si-
dera celi. Poterat sufficere si dirisset. Sic locuta ē
etia sinō addidisset ore. Ore em loqmur nō oculis vel
aure. Et scias q̄ cū dī. Riger coruus nō ē ibi pleona-
smos & epithetō. Dī āt pleonasmos a pleos q̄ ē pleni-
tudo. et onoma q̄ ē nomē. Inde pleonasmos. i. plenitu-
do v̄l supabūdātia nois. Al dī a pleo grecō q̄ ē sup-
flū & quaricia. et onoma q̄ ē nomē. q̄si supfluitas qua-
ricie nois. q̄ si quar? pl̄ q̄rit q̄ sibi sufficiat. sic pleo-
nasmos plures dictōes addit q̄ sensus exigit.

Perisologia ē superua-
cua verbor̄ adiectio sine vlla vi rez. vt ibant
quo poserat quo non poterat ibi stabant. Sufficiebat
em dicere. Iabant quo poterat. Nullus em ignorat q̄
vadit. in cā ptem vadit. in quam facultas cūdi sup-
pet. in cā pte nō vadit. in quā facultas cūdi nō supp̄tit.
Et iō illud q̄b adiicit. et q̄ nō poterat ibi stabat. super-
fluū ē oīno. Et dī a peri q̄ ē circū & logos q̄ ē sermo
vel rō. Inde perisologia. i. adiectio verbor̄ plurimorū
supnuacua vt viuat ruben & nō moriat. cū non sit aliud
viuere q̄ nō mou. Al dī a pisos q̄ ē supflū. & logos
q̄ ē sermo. Inde perisologia. i. supfluu sermo. Et
scias q̄ pleonasmos adiectiōne vni xbi. Perisologia
aut plurimor̄ xbor̄. Macrologia. xō lōgas sententias
z res nō necessarias cōphendit.

Macrilogia ē longa sen-
tentia res nō necessarias cōprehendēs. vt Le-
gati nō impletata pace retro vn̄ venerat domū reuer-
si sunt. Hec sententia apud Luciliū reperitur. Distat
aut inter pisologiam et macrologiam. q̄i pisologia oīno
supnuacua accumulat verba. nō idem agente sententia.
Macrologia xō licet nō necessaria cōprehēdat. tñ nō
oīno supnuacua xba interserere videt. Poterat em sic
ri vt legati nō impletata pace reuerterēt. nec domū re-
tro vn̄ venerut reuerterēt. sed ad alias p̄p̄tes re-
gredērēt. Ideoq; appositi ē. retro vn̄ venerat domū.
Et dī macrologia a macros q̄ ē longū. et logos q̄ ē
sermo. quasi lōgus s̄mo vel oīo.

Antologia ē viciosare
petitio eiusdē dictōnis. vt egomet ip̄e sufficie-
bat ei dice. egomet. v̄l egoip̄e. Et dī a tātos q̄ ē va-
cuū vel iter, & logos s̄mo quasi eiusdē vacuū vel itera-
tus sermo. Eiusdē dico. q̄ salte q̄tū ad intellectū.

EClipsis ē defectus qui
dam necessarie locutōnis quem desiderat pre-
cisa sententia. vt hic faciude. Est em defectus huus xbi
loq batur. Item neq; ab oriente neq; ab occidente. ne
q; a desertis mōtib; suple via patet fugiendi. Iste aut
defectus fit causa vitāde plixitatis. vt ei lōga s̄nia fasti
dū suscitat. sic breuitas s̄monis molestiā effundit. Et
dicis ab e. quod ē extra & clipsis q̄ ē lux. q̄i tūc extra lu-
cem ponit s̄nia. Nā eclipsis p̄p̄e cū sit lune v̄l solis trā-
sumit ad defectū dictōnis. Vel dī ab e. q̄d ē extra. et
clipso las. q̄d ē clepo pis. i. furari. q̄i in eclipsi necessa-
ria dictio dī furata. siue vt p̄pius loquar lublata. vi-
de in suo loco de figura.

de Figuris

Alpinosis ē humilitas

rei magne. nō id agēte. i. signante sententia q̄b
demonstrat. vt si mare vocetur gurges. Unde versus.
Alpinosim facies dicitur si mare gurges. et vult do-
natus. Al h̄m Isidor. quādo immēitas diuina vilib
rebo ostendit. vt ego sum pastor. et ego sum vermis. Et
vicit a tapin quod est humilitas. xel a tapinos quod ē
humile. Donat⁹ dicit. Pelides stomacho cederene-
scit. Pelides dict⁹ ē achilles a peleo p̄ie. Stomachus
aut posuit p̄ immēsa ira vel fortitudine eius. Tāte q̄p-
pe audacie fuit vt nesciret cedere. i. locū dare hostibus
apponēs se piculo intrepide. Hū ergo magna res bñli
vocabulo noīat tapinosis dici potest.

Sthesinhton ē vicio

sa cōpositio dictionū. vt vsaq; viuentū terga
fustigamus hasta. viciosa cōpositio est hic. quia debu-
isset dicere. Versaq; hasta viuentū fustigamus terga
vixit. versaq; viuentū &c. et hoc necessitate metri cogē
te factū est. Non em iuxta rōnem metri p̄oterat sibico
pulari versa & hasta. Et dī a cacos quod est malum. &
sin q̄d est cō. & thesis quod ē positō. Inde cathesinthe-
ton. i. mala & viciosa dictōni cōpositio.

Amphibologia est am-

biquitas dictionis q̄ fit aut per actiū casum.
vt si quis dicat. Audio secutorem retiarū supasse. Nā
hic dubiū est vt̄ secutor supauit retiarū. vel ecōuer-
so. Aut fit p̄ cōmune verbū. vt si q̄s dicat. Criminatur
catho. vadatur tullius. nec addat quem xela quo. Du-
biū est em. vt̄ catho criminetur aliquem v̄l ab aliquo
criminet. vel vt̄ tullius trahat aliquē ad vadimonū
an ip̄e trahat. vadoi verbū cōe est. i. cās ago. v̄l in cās
ago. vades qui legaliter causas agūt. Vadimonū lo-
cus in quo cause agūt. Aut si q̄ distincōem. vt vidi
statuā aureā hastam tenentē. Hic dubiū est vt̄ statua
sit aurea vel hasta. Si quis bic vitare voluerit amphi-
boliā. si illa statua fuit aurea. distinguere debet hoc
modo. vidi statua; aureā deinde hastam. Si xō hasta
fuerit aurea. ita distinguat. vidi statuam. deinde dicat
auream hastā tenentem. Et etiā fit amphibologia per
ononima. vt si q̄s acīe dicat & nō addat oculor̄. aut ex-
ercitus. aut ferri. Significat em tria acīes. Unū versus.
Est acīes oculi ferri bellīq; caterua. Fit etiā vt dīcō
natus plurib; modis amphibologia. quos dinumerā-
re ne longū sit. nō oportet. Et dicit̄ amphibologia ab
amphi. quod ē dubiū. & bole quod ē sententia. qua-
si dubia sententia. Et continet subse equiuocationem
cōpositōne divisionē. Ammodo de figuris videamus.

Tractatus de figuris.

Figurae tria sunt gene-
ra Metaplasmus. Allotbeca. Tropus. P̄io
de metaplasmo. Secūdū de scemate. sine allotbeca h̄m
donatū. Tercū de tropo. Quarto de allotbeca h̄m p̄.
videamus.

De metaplasmo.

Metaplasmi? est trāffor-
metatio qdā recti solitiq; h̄mōis i alterā spēm.
metri ornat⁹ necessitatī siue canſa. Dī aut̄ metaplasmi?
a meta q̄d ē trās. & plasma. q̄d ē forma. Inde metapla-
smus. i. trāfformatio. q̄lā vel syllaba vel ei⁹ acciden-
tia de p̄p̄ia positōe in aliā spēm trāfformantur.

Decies metaplasmi
h̄m donatū sunt q̄tuordecim. f. p̄thesis. epēbe-
sis. paragoge. aferesis. syncopa. apocopa. extasis. v̄l ex-
tesis. sistole. dyeresis. syneresis. l. episynalimpha. clip-
anthesis. methatesis. videamus.

Hic nō q̄ metaplasmi fit i di-

Quarta pars

ctione sic barbarism⁹ cuiusvt diri q̄tuordecī sunt sp̄es.
Et fit tripl⁹ p additionē. subtractionē. et trāsimutationē.
Cū fit p additionē b̄z tres sp̄es. fm pncipiū mediū et fi-
ne. s. pthēsim q̄ fit p additionē in pncipio. Epēthesim.
q̄ fit p additionē in medio. Paragoge q̄ fit p additionē
ad fine. Ite fit p subtractionē. et sic b̄z tres sp̄es ɔ̄nia
p̄dict⁹ trib⁹. ɔ̄nia e aferesis subtractionē a pncipio dictōis
pthēsi ɔ̄nia. H̄cā ē syncopa q̄ est ablātio de medio di-
ctionis. epēthesi ɔ̄nia. Lercia e apocopa abscisio de fi-
ne dictōis ɔ̄nia paragoge. et sic habem⁹ sex sp̄es. Itē fit
p trāsimutationē. et sic b̄z octo sp̄es vt patebit. et sic sunt
q̄tuordecī sp̄es in vñinero.

R̄othesis est appositio
qdā ad pncipiū dictōis l̄re vel syllabe ut quato
p̄nato. et tetulit. p̄ tulit. sic em̄ dicebant antiq. Et d̄r a
pthos et thesis. Qā vt dicit hug. Thesis qd̄ est positio
ponit cū pthos qd̄ ē p̄mū. Et d̄r pthēsis q̄si pthē-
sis. i. p̄ma positio l̄re vel syllabe in pncipio dictōis. Uel
pthēsis d̄r a pros qd̄ est ad. et thesis qd̄ ē positio. Inde
pthēsis. i. appositio.

Ēnthesis ē appositio
ad mediā dictionē l̄re vel syllabe. ut Reliquias
vñanā. et reliq̄s. Et induperator. p̄ impator. H̄ec em̄
in metro heroico alīc stare n̄ pñt. H̄ec a qbusdā dicit
epēthesia. a qbusdā parēthesia. Et d̄r epēthesia ab epi-
q̄si ē sup̄. et thesis positio. In epēthesia. i. sup̄positio l̄re
et syllabe ī medio dictōis fm̄ hug. Uel d̄r ab epen qd̄
est int̄ vel mediū. et thesis positio q̄si positio facta ī me-
dio. vel q̄si int̄ positio. Un̄ grecism⁹. Signat epen me-
diū qd̄ monstrat epēthesia ipsa.

Alragoge est appositio
qdā in fine dictōis l̄re vel syllabe ut magis pro
magi. et potestes p̄ p̄st. et amaris p̄ amari. Et p̄tingē
in syllabica adiectōe. ut huinc̄. p̄ hui⁹. H̄ac aliq̄ para-
lesim appellat. et d̄r a para qd̄ ē iuxta et gogos ductio et
additio. q̄si ductio et additio facta circa finē dictōis.

Aferesis ē ablātōa prin-
cipio dictōis ɔ̄nia. pthēsi. ut temno. p̄ temno.
et mitte p̄ dimitte. Et d̄r a phares qd̄ interpt̄a diuisio
ra. Inde hec aferesis q̄si a capite diuisio. i. subtractio
l̄re vel syllabe in pncipio a naturali quantitate dictōis.
fm̄ hug. et sic scribit per f. et pb. Uel auferendo. et sic scribitur per au. diphtongū. vide
in situ.

Syncope est ablātio de
media dictōe l̄re aut syllabe. ɔ̄nia epēthesi. ut
audacter pro audacie. et cōmorit. p̄ cōmouerit. Et d̄r a
syn. qd̄ est con. et copos qd̄ est cesio. Inde syncopa q̄si
de medio cesio. vel vt dicit huguntio. Lope grece lati-
ne cesio dicit. Et cōponit a syn. qd̄ est con. et d̄r syncop-
a. i. abstractio l̄re vel syllabe de medio dictōis. q̄si con-
silio. i. cois cesio. Illud em̄ qd̄ est inter principiū et fine
commune est ipsis. Quando aut̄ syncopa debet fieri in
ibis et quando non. supra diri in tercia pte in preteritis
tercie coniugationis vbi determinauit de verbis desinen-
tibus in co.

Apocopa est ablātio de
fine dictionis l̄re vel syllabe. ɔ̄nia paragoge. ut
achilli. p̄ achillis. et moyſi. p̄ moyſis. et fac. p̄ face. Et d̄r
ab apos qd̄ est extra. et copos qd̄ est cesio. Inde apoco-
pa q̄si de fine celura. Uel fm̄ hug. Lope qd̄ ē cesio cō-
ponit cū apo qd̄ est te. et d̄r apocopa. i. decisio. q̄si deo-
sum cesio. i. subtractio l̄re vel syllabe de fine. Inde apo-
cupo pas. pare.

de Figuris.

.II.

Extasis ē extensio syllava

be ī naturā ɔ̄bi. vt Italia fato p̄fugus cū ita-
liā correps. p̄ma syllaba dici d̄beat. q̄ dyastole a qbusdā
dī. Dyastole aut̄ dī a dyā qd̄ ē diuisio vñ t̄p̄s habeat. mit-
tit illā in duos t̄p̄s. pdūcedo. Uel extasis ē pdūctio syl-
labe naturali brevis. et int̄p̄ta extēsio. Et dī ab ex qd̄
est ex. et statis qd̄ ē stat. q̄si ex p̄p̄ū statū positio. Et dī
extasis extēsio syllabe. q̄ breuitas extendit in longitudi-
nē. Quidā dicunt extēsis. ab ex et thesis positio q̄si ex
suā positionē. Extēsis p̄ e. qdā dicunt et est idē qd̄ ab
alijs dicit extasis q̄a.

Ystole est correptio syllava

labe naturali longe. ɔ̄nia extasi. q̄ sicut extasis
pdūct breue syllabā. ita systole corripit longā. vt aquo-
sus orion. cū orion pdūcte dici debeat in penultima. et
apud cathonē. Hoc vide ne rursus leuitatis crimē dā-
nes. vñtima em̄ hui⁹ ɔ̄bi vide corripit cū sit sc̄de pinga-
tionis et pdūci debeat. vt vult maister bene. Uel p̄t di-
ci fm̄ quosdā q̄ olim fuit tercie piugatōis. vido vidis.
Et dī systole vel systola a syn qd̄ est cō. et stolos qd̄ est
missio. q̄ ibi duo t̄p̄s q̄ syllaba longa b̄z mutant in vñtū
t̄p̄s qd̄ b̄z syllaba brevis. Uel dī a syn. qd̄ ē simul. et stolos
qd̄ ē curtatio. q̄si simul curtatio. Uel p̄t dici a syn.
qd̄ est sine. et telon qd̄ est longū. q̄si sine sua p̄p̄ia longi-
tudine. Hic nota q̄ systole qñq̄ fit ppter liq̄scentiā
seq̄ntis l̄re. vt apud horatiū. Regis opus sterilisq̄ diu-
palus apta q̄ remis. Liq̄scit em̄ s. vñtima hui⁹ nois pa-
lus in scansione metri. qd̄ etiā sit apud cathonē. Quod
nosti facti nō recte nolito silere. et idō dirimo et disert̄
coripiūt p̄mas q̄ sunt naturali longē. q̄ dirimo p̄ponit
ex di. et em̄. disert̄ ex di. et ars. De h̄c etiā dixi sup̄ in pu-
ma pte vbi eḡi de s. quō liquescit.

Dyeresis ē diuisio syllava

be vñt in duas facta. vt apud onidiū. Tercia
post aliā successit aenca. ples. et apud horatiū. Quies q̄
deducit ionē nūc mare. nūc silue. H̄c̄ silue est trissyl-
labum vt p̄l. dīc in p̄mo minoris. Sic fit dyeresis qñq̄
in hoc dīo hui⁹. Unde p̄sp̄er. Non t̄p̄snō serushui⁹
nō causa resistit. Qñq̄ in h̄ datino cui. vt apud albinū
ile cui cernis capitolia celsa tr̄mp̄bis. Qñq̄ fit in vo-
cativo vt apud onidiū. Accipe p̄p̄ei deductū carmen
ab illo. Nam p̄p̄ei debet esse bisyllabū proprie. Per
hanc etiā figurā sumit bisyllabe hoc nomē dī. quia est
est monosyllabū in illo visuali versu. Scribe dīlege di-
si vis vibanus haberi. Et dicit dyeresis a dyā quod est
duo. et heresis diuisio. q̄si vñt in duo diuisio. Et scias
q̄ dyeresis est syllabe diuisio. siue sit diphtongata. vt
aulae. longae. aulay. longay. et dicit potius aulay q̄s an-
lac. q̄ tūc a. nō posset pdūcisi addere. e. cū esset vocal
ante vocalē. q̄ corripit in latinis. Sed addit̄ y. vocalis
greca. et ita pdūcisi a q̄ apud grecos vocalis. pdūcitur
ante vocalē si etiā nō sit diphtongata. vt iamby. iason
trissyllaba.

Syneresis est cōglutina

rio dñar syllabaz in vnam facta. ɔ̄nia dyeresi.
vt eripidem. p̄ aeripidē. et test p̄ deest. Unde lucanns.
Non test plato ieuinus venditor auro. Nam in scan-
sione dicendū est test. p̄ deest. et dīnde p̄ deinde. Et dī
a syn qd̄ est simul. et heresis diuisio quasi simul diuisa.
Uel dicit a syn qd̄ est con. et heresis quod est diuisio eo
q̄ et p̄us diuisa cōiungunt. Uel dicit a syneresi verbo
qd̄ est glutino gl̄tias. q̄ due l̄re vocales sine diphtō-
go. et due syllabe cōglutinant in vñtā. Hec alio noīe
episynalimpha dicit. eo q̄ ibi vocalis abīci videatur.
vide in suo loco.

Quarta pars

Synalimpha est abie-

Sequēs dictio vocalis in scālione metri de fine dictōis. cū sequēs dictio incipit a vocali. vt apud innenālē. **D**icit ego anditor. tñ nñquāue reponā. **E**m̄ abiicit de ego. **T**h̄ ppter elegantiā. vt collatur bīat. **T**sic inducit ornatū. **T**h̄n licite pōt fieri et maxie in longo ope. sicut p̄t in h̄bris poetar̄ q̄ freq̄nter hac vtun̄. **L**ōtrān̄ em̄ ipsius valde vitādū est. s. q̄n̄ nō abiicit vocal. et raro inuenit a poetis. **E**t scias q̄ aliq̄n̄ synalimpha in p̄sa obseruat ut sumope. magnope. **E**t dī synalimpha q̄si cōdeletio Deriuaf synalimpho th̄bo q̄d est p̄positū a syn. q̄d est con et limpho q̄d ē deleo. **A**el dī a syn et limpho q̄d est aqua. **I**nde synalimpha. i. colliq̄scētia. **V**el fm̄ alios Limpba est q̄dā humor vel spoma in fronte canū. quā dis̄p̄sa p̄ caput insaniunt et in rabiē xtun̄. **E**t dī a limpho liquore. q̄ ad modū illius discūrtit. **E**t cōponitur cū syn q̄d est con. et dī synalimpha. i. cōcursus duarum vocalium in diversis syllabis et diversis dictionib⁹ pos̄tarum cū collisione alterius. **E**t dic̄t̄ synalimpha qua si liquor cōmixtio. q̄s sicut vbi duo liquores p̄unguntur soli. vnuſſuā ſubstantiā amittit. sic vbi fit talis vocaliū cōmixtio ſolet vna amittere ſonū q̄stū ad metrum. **E**t dic̄t̄ synalimpha a quibusdā ſyneresis. a q̄busdā vero collisio.

Elipsis est cū in scansio-

Ene abiicit consonās cū p̄cedente vocali. quādo sequēs dictio incipit a vocali. et hoc fit frequēter in hac līra. m. vt apud horatiū. **O**mniū hoc viciū est cantorib⁹ int̄ amicos. **Q**n̄q̄ fit in hac līra s. vt apud catho. **S**uc cessus indignos noli tñ ferre moleste. **Q**n̄q̄ abiicit sine vocali. vt apud horatiū. **R**egis opus sterili dñm palus aptaq̄ remis. **A**biicit em̄ s. final de hoc noīe palus. vt fiat brevis ppter vocalē ſequētē. et ſic excusat illud catheonis. **Q**olite ſilire. **A**nde frequēter ſiebat olim i hac līra s. elipsis. q̄s ſonū habet valde facilē. et quaſi ſibilan̄ tem. et multotiens liq̄scit. **I**te ſcias q̄ m. q̄n̄q̄ in p̄sa abiicitur in p̄nūciatione. vt circumago. **S**cribitur em̄ ibi. s. non pſer̄. q̄d fit ne videatur ſyllabici cum ſequente vocali. et ppter ſonū difficultē. quia ſon⁹ eius terminat clavis labi⁹. s. ſtatim oport̄ labia aperiri ppter ſequente vocalē. Apud autē antiq̄ſimos nō abiiciebatur m. ſequente vocali in scansione. **A**l est illud enī. **M**ilia milii octo. **Q**n̄q̄ aut̄ aspiratio accipit pro līra. et tunc m. nō abiicitur. s. ſyllaba cuius i p̄a est finalis. poſitione. pducitur. vt apud theodolū. **N**ec cuiq̄ hominū dedit indagare ſepulcr̄. **S**ed hoc noſtro tpe non licet. **S**iebat etiam in alijs consonantib⁹ olim elipsis. vt patet in b. q̄d th̄gi. abiicit de b̄ noīe ſabbura et ſit primabrevis. pducit em̄ primā poſitionē. **F**luctu iactante ſuburra. **S**imilie ſtrahit vnu p. de hoc noīe impiter. vt est illud Mercuri⁹. iupiter. neptunns. **I**te. p̄ſonās frequēter ſtrahit de bis verbis. abiicio ſbiicio. cauſa corpiendi p̄mā. **I**n q̄bus omnib⁹ poſsum dicere q̄ ſt syncopa vel elipsis. **S**ed aut̄ donatū elipsis eſt conſonantū cū vocalib⁹ ad ſe concurrentiū quedā diffiſilac dura collisio. vt multū ille et terris iactat et alto. **E**t dī fm̄ quosdaz ab elido diſ. **E**el dic̄t̄ ab en quod eſt in. et lipſis q̄d eſt defectus quaſi interior defect⁹. **E**t nota q̄ has duas species. ſez synalimphā et elimpſim defendū omnes hiatus. et methacismū. q̄ in metro ſiunt ut non vi- cito deputetur.

Antithesis ē līre pro līra-

poſitione. vt olli. p illi. et impete p impetu. et fit cā ornatū. **G**recis. dicit. Antithesis fit ſi ſedet ordine ſyllaba verso. vt dispilcina p disciplina. **E**t dī ab anti q̄d eſt cōtra. et theſis poſitione. q̄si cōtraria poſitione. vel q̄si vniſſi līre p alia poſitione.

de Figuris.

Metathesis est trāſlatio-

Mīra in alienū locū. pte nulla tñ ex dictōne bla- ta. vt enādre. p enāder. et b̄ fit cā necessitatē. **T**n̄ ouro. **A**gnoscēs ī me frat̄ meleagre ſororē. **N**ā ſi dixiſſ me- leager. nō fuſſet th̄ſus. **D**icit aut̄ metathesis. a meta q̄d eſt trāſ et theſis poſitione. **J**n̄ metathesis. i. trāſpoſitio ſt̄. **P**redicte methaplaſimi ſpēs in his th̄ſib⁹ p̄tinet. **P**ro- theb̄ apponit caput. auferes. p recidit. **H**incopa de me- dio tollit q̄d ep̄theb̄ auget. Aufert apocope ſinē. quē dat pagoge. **Q**uā natura iubet. pducē. ſiſtole curtat. **E**cclasis ecōtra producit corrip̄ēda. **S**yneresim facies duo ſi iungunt in vnu. **W**yerelis ſi reddit ſyllabo facta due. **E**lipſis neceat m. b̄ vocalē synalimphā. Metathe- ſiſtencuſe iubet. antithesis canit olli.

Scemate anno-

Do allotheſca fm̄ doctriṇā donati videoſ ſi- muſ. **N**ā in fine iſti q̄rte p̄tis videbimus de allotheſca fm̄ doctriṇā p̄ſ. **S**ciſas ḡp allotheſca. i. aliena poſitione. dī ſcemā a donato. **E**t ſce- malexeos ſcema dyāceos dīm̄ dīt̄ ab eodē. **E**t nota q̄ methaplaſim⁹ eſt remediu ſi barbarismū. **S** ſcema eſt re- mediū ſi ſoleocismū. ſcema latine interpret̄ figura et eſt figura fm̄ iſidoz. q̄ fit in th̄b̄ ſel ſentēt̄ ſp̄ variā di- citionū formas. ppter eloqu⁹ ornatū. fm̄ donatū due ſunt eius ſpēs. ſ. ſcema dyāceos quaſi ornatū ſnie et p̄tinet ad oratores et rethores. ſcema nāq̄ figura ſel mod⁹ loq̄ndi dī. **D**yanceos th̄o ḡtū grecus eſt. et latine ſonat ſnie. et de iſta nihil ad p̄n̄. **I**te ſcema lexeos. i. ornatū th̄b̄ ſel ſel ſion. et p̄tinet ad grāmaticos. **L**ezeos ḡtū eſt gre- cus. et latine ſonat dictōis. vnu ſcema lexeos. i. figura ver- boz ſel dict̄is. **P**moi aut̄ fm̄ donatū mīta ſunt ſcema- ta. **T**n̄ ex oīo nc̄tria ſere ſunt dec̄ſeptē. q̄ ſi ſit noīa plenis. zēuma. ypozenſ. ſilēſis. anadiploſis. anafora. epanaleſis. epyzēlis. paranomasia. ſcēſiſonomaton. pa- nomecon. omoceptoton. omoelenton. poliptoton. yri- nos. poliſintheſon. dyaleton. ſel a ſintheſon.

Rolēſis ē p̄ſumptio-

rex ordine ſecutaz. ſicut iſtra pleni⁹ dicā cum agā de allotheſca fm̄ p̄ſtianū.

Zēuma eſt vnu verbicō-

Clausio diuſis clauſul apta ſiunctio. fm̄ donatū. **T**n̄ doctriṇali etiā ſic dī. Zēuma fit in verbo ſi plurima claueris vno. vt hymnus xp̄e tibi laus tibi gloria def. **D**e b̄ plenins dicā iſtra vbi determinabo de allotheſca fm̄ p̄ſtianū.

Dozenſis eſt figura ſu-

Dperiō ſīria. vbi diuſa th̄ba ſingul q̄busq̄ clauſulis ppter ſluungū. vt ſic regem adiūt et regi memorat nomeq̄ genusq̄. **D**icit aut̄ ypozenſis eſte ſīria zēumati. q̄d zēuma facit vno th̄bo iſta diuſis pagit. **S**abz ū vnuq̄dgs th̄bū ſuā clauſulā. vt Regē adiūt. regi memo- rat. **T**n̄ fm̄. q̄ſdā dī abypoz q̄d eſt ſi ſi zēuma q̄ ſīria zēumati. vt vult donat⁹. **B**eda em̄ dicit q̄ ſi ſīria ſi ſingul q̄busq̄ clauſulis adiungunt. ſit ypozenſis. **V**erba. vt ſtūtē terribiliū tuoz dicēt. et magnitudinē tuā narrabit. **M**emoriā abundatſ ſuauitatis ſue eru- ctabunt. et iuſticia tua exultabūt. **I**te illud apli ad Co- rinth. **S**ine ppterice euacuabunt. ſiue lingue ceſſabūt ſiue ſcia deſtruet. **S**īrie. vt ſi pſiſtāt aduerſū me caſtra nō timebit cor meū. **E**t ſi exurgat adiūſum me p̄liū in b̄ egoſpabo. fm̄ doctriṇale th̄o fit. q̄n̄ plura th̄ba addūnſ vnu ſuppoſito. vt Nos viſitēt. nos ornet nos ſaluet grā xp̄i. **E**t dī fm̄ hug. ab ypoz quod eſt ſb. et ſensiſ dictio. **T**n̄ ypozenſis quedā figura vbi ſingulis ſenſib⁹ ppter

Quarta pars

Vnicius clausula ē. *Vel sīm alios ypozēsis dī ab ypos qd est sub. et zensis mīctura siue iunctio.* *Et ypozēsis i. siunctio. quia siungit verbū vniciq̄ clausule. et vñū letificat. superbia inflat. iracundia inflamat. rapacitas inquietat.*

Sylensis est dissimiliuz
Clansular p vñū ḥbū cōglutinata pceptio sīm donati. vt Hic illi arma h currus fuit. De b plen⁹ di cam infra vbi agā de allothece sīm p̄stianū.

Anadiplosis est qñ ab
*Heodē quo vñus ḥsīs finit alius incipit. Et dīcīt donat⁹. Anadiplosis est cōgeminatio dictōis ex ultimo loco pcedentis ḥsīs et pncipio sequētis. vt sequitur pulcerumus astur. Astur equus fidens. Et in psalmo. Stantes erant pedes nostri in atrijs tuis hierusalē Hierusalē q̄ edificat̄ vt ciuitas z̄. Doctrinale vult q̄ fiat quādo vbi finit syllaba vñ⁹ pedis ibidē incipit alia vt psallite deo nostro psallite. psallite regi nostro psallite. Et dicit ab ana qd est sursum. et diplosis qd est duplicatio. quasi superioris ḥsīs duplicatio. vel quasi sursum iterum duplicatio. *Vel dicit ab ana quod est re. et diplosis quod est plica. quasi replicatio quia dictio repli catur. et est idem cum colore rhetorico qui dicitur cons duplicitio.**

Anafora ē repetitio vel
*relatio eiusdē dictōnis p pncipia. pluriū ḥsīū. vt Nāte mee vīres mea magna potētia solus. Nāte pa trii summi. Et psalm⁹. Dñs illuminatō mea et sal⁹ mea quē timebo. Dñs pectori vite mee a q̄ trepidabo. Et sīm doctrinale fit qñ diuersē clausule cōtinue ab eadez incipiūt dictione. vt xp̄smūdauit xp̄s nos purificavit. H̄c colo. te laudo. te glorifico. tibi plando. Item. Tu dñs. tu vir. tu frat̄ michi eras. Itē. Vor dñi in vir tute. vor dñi in magnificētia. vor dñi cōfringentis ce dros. Et dicit ab ana qd est sursum. et foros qd est ferre. Inde anafora. q̄si eiusdē verbi vel dictōnis relatio. quia qd sup̄a est dictū. ierū fert. *Vel dicit ab ana qd est re. et foros ferre. q̄si relatio et vocat in colorib⁹ rhetoris repetitio.**

Epanalēsis. vel epina
lēsis. est sermonis in pncipio ḥsīs positi eiusdem in fine replicatio vel repetitio. Unde doctrinale. Pncipio finē facit epinalēsis eundē. vt multa super priam rogitans sup̄ hecōre multa. Itē Nobis grata p̄s nō sunt modo p̄grua nobis. Itē Deus q̄s filis erit tibi. ne taceas neq̄ copescaris deus. Et paul⁹. Gaude te in dñō semp iter̄ dico gaudete. Et inueniā. Crescit amor numi. qntū pecunia crescit. Et dī ab epi. qd ē sup̄ et ana qd est re. et lensis qd est sumptio. Inde epanalē sis. i. superioris dictōis resumptio. et vocat a tullio cōdu plicatio. et est color rhetoricus.

Epizēsis est eiusdē ver
biū codē ḥsīa sine aliq̄ dilatione cōgeminatio ut me. Itē cōsurge cōsurge. Itē in euāgelio mathei Hierusalē hierusalē que occidis p̄betas. Itē ps. Qu uens vñē ipse confitebit tibi. Itē esa. Cōsolamini cō solamini popule me⁹. Et dī ab epi. qd est iterare. et cens sis. qd est cōiunctio. q̄si iterata cōiunctio. vel ab epi. qd est sup̄a. et zensis qd est duplicatio. Inde epizēsis. q̄si superioris dictōis duplicatio. In hoc aut̄ differt epizēsis ab epanalēsi. quia epanalēsis habet multa verba i medio. vt Crescit amor numi. qntū pecunia crescit Epizēsis ḥo nullum verbū habet in medio. s̄ sine mora idem repetitur. vt me me assūm qui feci in me cōuer tite ferrum.

de Scemate. .III.

Paranomasia est quo tienscungs de noīe efficit aliud nomē. veluti q̄dam denoīatio. vt Verētius in comedīa. Pncipio est amantiū. s̄ amentiū sīm donatō. *Vel paranomasia. est sīm q̄sdā qn̄ due vel plures dictōes ponunt. h̄ntes idē p̄ncipii vel eundē finē ita q̄ significant diuersa. vt Luria curaz. genitrix nutrix miserop. Beda aut̄ dicit. Paranomasia. i. denoīatio dī q̄tēns dictio pene silis ponit in significatōne diuersa. mutata videlicet līa vel syllaba. vt in psalmo. xxij. iuxta habraicā veritatē. In te cōfisi sunt 7 nō sunt cōfusi. Et paulus. Quidete malos oparios videte cōfisione. Nos em̄ circūcisio q̄ spū deo seruim⁹. Et dī sīm hug. a para. qd est iuxta. et nōma. qd est nomē. Inde h̄ paronomasia. i. in significatione diuersa dictio pene ipsa. vt Abire aut obire te cōmenit. i. exu lem fieri aut mori. Itē nō curas vera s̄ era. *Vel dicit a para. qd est ad. et nōma nomē. Inde paronomasia. id est agnominatio. q̄ sic ē ibi agnominatio. vocat a tullio tal̄ color rhetoricus agnominatio.**

Cessonomatō sīm be dam. est multitudi noīm p̄ianctor̄ diuerso so noīn rē significantiuz. vt in esa. *Vel genti peccatrici. populo grāni iniqtate. semini nequā filiis scelerat̄. Et in psalmo. Deccauim⁹ cuz patrib⁹ nr̄is. iniuste egimus iniqtatē secum⁹. Vel sīm alios si dicā. Qubila nīx gran do p̄cella flumina vēti. Et dī a scesis qd est multitudi etonamato. qd est noīm. Inde cessonomaton. q̄si mul titudo noīm. Vel dī a scesis qd est multitudi et onoma qd est nomē. et thesis. qd est positio. q̄si positio nominū insimil positor̄.*

Paranomeon est cuzab
disdē līs multa inchoāt ḥba vel finiunt̄. vt O tute tute tātē tibi tātē tyrāne tulisti. vt tal̄ sit oido. Oti te tātē tyrāne tulisti tute. i. tuipse tātē tibi. Itē Nachi na multa minat̄ maxia muris. Itē in psalmo. Benediximus vobis de domo dñi tens dñs. Itē sīm silitudinē serpētis sīc aspidis surde z̄. Itē vitat vīm ḥgo virilē. Et dī a para qd est p̄iunctio. vel ad. et onomeon. qd est sīle. q̄si assimilatio vel p̄iunctio similū. Et scias q̄ h̄ sce mate raro vtendū est. ne eiusdē līe assidua repetitio fas tūdū generet.

Omoepoton. est cuz in
*siles casus exēt̄ ḥba diuersa. H̄c ap̄d Enniū innenit̄. Verētes flentes lacrimātes et miserātes. sīm do natū. vel sīm bedā. Omoepoton. est cuz diuersis casib⁹ variat̄ oratio. vt apl̄s dicit ad romanos. Qm̄ et ip̄o et p̄ ip̄o et in ip̄o sunt oīa. ipsi gloria i secula. Et i psalmo Nūc dealbabunt̄ in selmon montē dñi. montē vberē. Mons coagnlat⁹. mōs pinguis. vt qd suspicam̄ mon tes vberes. Mons in q̄ bñplacitū ē deo habitare in eo. Et dī ab om̄os qd est vñi vel sīle. et p̄otos qd ē casus. q̄si vñiformitas vel silitudi casuū. *Vel dī ab amoe qd est sīle. et p̄otos qd ē casuū. In moepoton. i. oīo vel dictio similiū casuāliū. Vel sīm hug. om̄os qd est vñi. p̄ponit̄ cū p̄otos qd ē casus. Et dī omoepoton cum plura noīa p vñū casum denotat̄. vt H̄z neq̄ currēt̄. s̄ nec p̄gnoscit̄ euntē. Lollentēq̄ manū saxū i mare mo uentez. *Vel sīm hug. Omoepoton vel omoepoton. est cū vno mō plura ḥba sumūt̄. vt cū abiit abscessit euasit erupit. Itē cantate exultate et psallite.***

Omoetelenton est cum
sili mō dictōes plurime finiunt̄. vt Nos reduci q̄ reliq̄ deuehi q̄ deseri malui. Et fit p̄prie in ḥbis. vt abiit abscessit euasit erupit. vt vult isidorus. Int̄ om̄o p̄ton et omoetelenton. sīm q̄sdā h̄ distat. q̄ omoepo

Quarta pars

ton est q̄tiens in silea casus p̄ba diversa exēnt. vt merētes z̄c. H̄es em̄ illi casus acti sunt. Omoetelēton ḥo dī q̄n plima p̄ba vñā hñt z̄ silē clausulā. vt Reduci q̄ relinq̄ z̄c. Alij dicūt q̄ fit cū duo p̄bus vel due clausule medietates p̄lū in fine silē c̄minant. vt sunt p̄bus leonini z̄ caudati z̄ p̄athenati. Beda ḥo dicit q̄ omoetelēton est q̄tiens media z̄ postrema versus sine sile syllaba finiunt. vt in ecclesiaste. Melius est vide q̄d cu pias q̄ desiderare q̄d nescias. Itē meli? a sapiente coripi q̄ stultoz̄ adulazione decipi. Hac figura lepe poete z̄ oratores vtūne. Poete b̄ mō. Peruvia diuī patuerunt cerula pōti. Oratores ḥo ita. Beat⁹ iob deo soli z̄ sibi cognit⁹ in trāq̄llitate ad nīam noticiā p̄ducēd⁹ tace⁹ est z̄bē. vt odore suaz̄ virtū tāto largi⁹ spargeret q̄nto more aromatū meli⁹ ex incēsione fragraret. Quo lecēate ip̄e q̄ b̄ dixit beat⁹ papa gregor⁹ lepissime v̄l⁹ fuisse reputur. Et dī omoetelēton ab omoe. q̄d est similiū. z̄ telēton q̄d est finis. q̄si plimiliū finis. Nā telos grece latine finis. vel c̄min⁹ dī. Uel fm̄ q̄sdā dī omoelētosz̄ tūc dī ab omos. q̄d est vñā. z̄ lentoſ q̄d est finis q̄sibabens vñū finē.

Doliptoton est multitu
do casiuꝝ varietate distincta. vt litora litorib⁹
sua fluctib⁹ vndas. Et scias q̄ poliptoton grece. latie
dī multitudō casuū. vbi sc̄z multi casus ponit. S̄ diuī
vt in p̄dicto exēplo. Litora litorib⁹ z̄c. Ecce litora est
actus casus. z̄ litorib⁹ dī. At fm̄ hug. p̄ponit a pol. q̄d
est pluralitas. z̄ p̄tōtōs casus. In poliptoton. q̄si plura
litas casuū. cū sc̄z diversis casib⁹ sūnia variat. vt ap̄d per
sū. Ex nibilo nibil in nibilu nibil posse reūti. Et vocal
in rhetorica traductio q̄dā colo: rhetoricus.

Irinos ē series oīonis.
vel p̄structio tenorē sūu v̄sq̄ ad vltimū seruās.
vt apud ḥgi. In p̄ncipio celū ac t̄ras cāposq̄ liq̄ntes.
Lucentēq̄ globū lune titanicaq̄ astra. Spūs int⁹ alit.
fm̄ donatū. Beda ḥo dicit irinos. i. quenātia dī q̄
series oīonis tenorē sūu v̄sq̄ ad vltimū seruat. nulla vi
delicet alia cā vel p̄sona mutata. vt in psalmo. Deus in
noīe tuo saluū me fac z̄c. v̄loq̄ dū ait. Et nō p̄pōuerāt
deū ante p̄spectū suum. Prat em̄ p̄pheta vt auxilio dñi
saluatoris ab hostiū insecuritate liberet. Et scias q̄ in
nos est longa p̄structio suspeſio. vt apud antores sepe
innenit. Et dī irinos q̄si syriuos. a syren q̄d est tractus
Nam vt dicit hug. a syren quod est tractus dicit hoc
syrina syrinatis. i. cauda vestis feminaz̄. Syrina etiam
dicit longa series oīonis tenorē sūu v̄sq̄ ad vltimum
seruās. H̄c dī aut̄ hug. irinos est sūnia p̄tinuate oīonis
tenorē sūu v̄sq̄ ad vltimū seruās. irinos int̄ptat suspeſio.
Et differt irinos ab yphbaton. q̄i irinos ordinē fuit
yphbaton turbat. z̄ idō irinos p̄tineſ sub scemate. yph
baton vero sub tropo.

Disynthetō ē multis
annexa p̄unctionib⁹ dictio. vt mater paterq̄z.
neposq̄. Itē in psal. Dñs p̄seruet eū z̄ viuifet eum z̄
beatū faciet eū in terra z̄ nō tradat eū i. animā inimicoz̄
eū. Et dī a polis q̄d est pluralitas. z̄ syn q̄d est con. et
thesis q̄d est positio. q̄si habens plures positiones. i. cō
unctiones. Uel dī a polis q̄d est pluralitas. z̄ synthetō
cōpositio. sc̄z q̄n plures q̄b⁹ due orōnes cōiungunt
in vñā. q̄si plus q̄b⁹ synthetō. vt dicit hug. z̄ est p̄trariū
dyaliton.

Dyaliton vel synthetō
est contraria polsynthetō. z̄ fit fm̄ donatum
q̄n sine cōunctionib⁹ punctatim p̄ferunt dictōnes. vt
ite. fertē cīte flamas. date tela. impellite remos. Itē. Ju
bilate deo omnis terra psalmū dicite nomini eius. date

de Scemate.

gloriā laudi eius. dicite deo z̄c z̄ in hymno. Quē terra
pontus ethera colant adorant predican. Et dī a dy
qd̄ est dia. z̄ lis dissilio. q̄si dissilio orationū. vt Fer
ro fame peste peristi. z̄ dicit dyaliton cōtraria polsyn
thetō. quia sicut illa plures habet p̄unctiones. ita ista
nō habet aliquā. Et vt dicit hug. Dyā cōponit cū lisis
qd̄ est solutio. Et dicit dyalitos vel dyaliton. q̄si disso
luto. sc̄z plurū orationū sine cōunctione. platarū. q̄n
videlicet una oratio p̄ subtractionē cōunctionū dimi
nit in plures spēs q̄b⁹ in duas. Si ḥo dividatur tm̄ in
duas. dicit figura illa asynthetō fm̄ bug. Donat⁹ nō
facit differentiam inter dyaliton. z̄ asynthetō. Et ha
bet hec figura tres formas. quoniam asynthetō siquid
aut equalia. aut similia. aut contraria disiungit si
cū polsynthetō. aut contraria aut similia aut equa
lia cōiungit.

HSynthetō idem est
qd̄ dyaliton fm̄ donatū. z̄ dī ab a q̄d est sine. et
syn q̄d est con. z̄ thesis positio vel cōiunctio. i. sine con
unctione. z̄ dī in colorib⁹ rhetō. articulus. Hug. ḥo
dicit synthetō cōponit cū a. z̄ dī asynthetō q̄n sc̄z
una oratio dividit in duas.

Synthetō vt dicit hug.
dicit a syn q̄d est con. z̄ thesis quod est positio
Inde hec synthetō quedā figura. qn sc̄z due orōnes
iungunt in vñā.

Antitheton ponitur ab
isidoro in libro etymologiarum. z̄nō a donato.
Et fm̄ eū sit vbi p̄traria cōtraria cōponunt z̄ senten
tie pulcritudinē reddunt vt illud. Frigida pugnabant
calidis. humētia siccis. Hollia cū duri. sine pōdere ba
bentia pondus. Et dicit ab anti q̄d est contra. z̄ thetō
qd̄ est positio. q̄si contraria positio. Unde a tullio ap
pellatur hec figura cōtrariū. Doctrinale ḥo vbi agit
de colorib⁹ rhetorics dicit. Herba per antitheton re
spondet vltima p̄mis. Sunt daniel noe iob castus rhe
toris marit⁹. Inde in antitheta.

Antitheta s̄z grecisnū
fit. quādo p̄ma sententia contrariaſ alteri. Ut
in p̄mis duob⁹ p̄sibus boetij. Carmina qui quondam
studio florente peregi. Flebilis beni mestos cōgo: inre
modos. Et appellatur a quibusdā antithesis. Est autē
antitheta cōtraria positio vel locutio. Et dicit ab an
ti q̄d est contra. z̄ thesis q̄d est positio sc̄z vbi contraria
contrariaſ oponunt̄ quasi contraria sententie oppoſi
tio. Pap. ḥo dicit. Antitheton vbi contraria p̄trariū
oponunt̄. z̄ pulcritudinē sententie reddunt. vt Frigida
pugnabant calidis. humētia siccis. Antitheta grece cō
traposita latine. vt contra malū bonū. Per infamiam
z̄ bonam famam. oppositiones sunt. quasi contra the
tam litteram. Inde vt patuit papias manifeste distin
git inter antitheton z̄ antithetam. Hec etiā dicitur
syndyasmos.

Dalage ponitur ab iſi
doro sub scemate s̄ in doctrinali quidē in colo
rib⁹ rhetō. Et fit fm̄ isidorū quotiens p̄ contra
rium verba intelligunt̄. vt date classib⁹ ventos. cum
econtrario classes ventis z̄ non ventos classib⁹ dem⁹.
Itē p̄flavit fistola buccas. Itē in hieremia. Mittamus
lignum in panē eius. i. pane in ligno. hoc est xp̄m in cru
cem. Et dicit ab ypa q̄d est mutatio z̄ logos q̄d est ser
mo. q̄si mutatio sermonis. Uel dī ab ypos q̄d est sub
z̄ aleon q̄d est alienū. z̄ logos q̄d est sermo. quasi aliena
tus sermo. z̄ reducitur ad metaphoram reciprocā. et
fit causa metri vel ornatus. De hoc etiam infra dicam

Quarta pars.

ubi determinabo de antiptosi. Ne palage ho fin hug. ē
conuersio casuum vel constructionū. vel qnq̄ totius sententie.
Hec d̄ scemate et eius spēbus dicta sunt. Ammodo de
tropo videam⁹.

Sequit nunc ultra de tropis.

Tropus ē dictio trā.
Aflata et p̄pria significat de ad p̄pria silitu,
dīnō ornat⁹ necessitatib⁹ cā. Tropos gre
ce. latine mod⁹ locutōis interpretat⁹. et dicit
tropos querlio. q: tal⁹ modus loq̄ndi querit significati
ones et oīones. et p̄p̄ h̄ differt ab alijs figuris. H̄ etha
plasim⁹ em̄ r̄ndet barbarismo q: est viciū dictionis. H̄ce
ma soloecismo q: est viciū oīonis. H̄z tropus imprope
tarē s̄ne est excusans. Et notādū q: in tropo tria s̄nt
p̄siderāda. s. restrāslata. et res ad quā fit trāslatio et sili
tudo eaz. et cū ponit agn⁹ p̄ boīe. Et em̄ dicit aristote
les in. vi. topicoz. N̄ esēm trāfferētes him aliquā simi
litudinē trāfferāt. Et scias q: vt dicit Augustin⁹ in
li. de ciui. dei. xx. Locutōes tropice p̄phetis et p̄pētico
mōe miscent⁹. et ad intellectū sp̄uale intētio lobua cū
qdā sancto et salubrū labore pueniat. P̄gritis ho cor
poral. vel ineruditē atq̄ in exercitate tarditas mētis cō
tentā l̄e sufficie nihil putat interi⁹ reqrendū. et vt vult
isidorus etymologiaz. i. Un tropoz noīa difficilim⁹
est ānotare. H̄z ex oībo donat⁹ tredecī vñi tradēda cō
scripsit. H̄ciendū tñ. q: allegoria diuidit in septē spe
cies. Yphaton in qnq̄. Dīoēsis ho in tres. et sic sunt
xvii. sp̄es. s. methaphora. cathacres. methalensis. me
thonomia. āthonomasia. epithetō. synodoche. onoma
topenia. p̄frasim⁹. Yphaton cui⁹ qnq̄ sunt sp̄es. s. yste
rologia. vel ysterop̄oceron anastrophe. penthef. the
mēsis. syncref. H̄tē yphole. H̄tē allegoria. cui⁹ septē sunt
sp̄es. s. ironia. antifrah. enigma. cariētismos. paroemia
sarcofimos. antissimos. H̄tē omoēsis. cui⁹ sp̄es sunt tres.
scycon. pabola. padigma. De p̄dictis p̄ ordinem vi
deamus.

Metaphora est reū ver
borūq̄ trāslatio. Et vt dicit isidor⁹. loquēs de
metaphoris. H̄e atq̄ alie tropice locutōes ad ea q: in
telligēda sunt. ppter ea figuratis amictib⁹ obtegnūt et
sensum legētis exerceāt et ne nuda atq̄ ip̄o p̄ptū posita
vilescant. H̄ec aut̄ fit q̄tuor modis. s. ab aiali ad aiale.
vt Thibiphim aurigam celeres fecere carine. H̄ic nāq̄
trāslatio fit int̄ duo aialia. s. int̄ aurigā et gubernatorē
Thibiphis em̄ gubernator: fuerat nauis algī. Aurigaz ho
pp̄re dī q̄libet regēs currū. Fecit itaq̄ trāslationē int̄
duo aialia dī aurigā posuit p̄ gubernatoē. H̄ā vt do
natus b̄dit. Et aurigaz gubernator: aiam b̄nt. H̄tē hm̄
bedā fit h̄ p̄m⁹ modus cū dī. Quare fremuerūt gētes.
et dñs q̄ eripuit me de manib⁹ leonis et de manib⁹ visi. et
si sum pēnas meas an luce. H̄ā et hoīes et bestie et
volucres aiam b̄nt. Ab inaiale ad inaiale. vt Pelagus
tenere rates. H̄ā et pelagus et rates aiam nō b̄nt. In h̄
aut̄ facta est trāslatio. q: cū pelagus pp̄rie retinere et cir
cūdare rates sine naues intelligat. nūc rates ip̄m pelag⁹
tenere dicūt. H̄tē cū dī. Aperi portas tuas libane. et qui
pambulāt semitas maris. Trāslatio em̄ est a ciuitate ad
montē. et a terra ad mare q̄ nullū aiam b̄z. Ab aiali qd
inaiale. vt Erictat⁹ est p̄ter carmeli. hoīes em̄ et nō mō
tes verticē habent. H̄tē Athlātis cinctū assidue nubib⁹
artis. p̄miferū caput vēto q̄ssat⁹ et imbrī. H̄ā vt hoīes
aiales sunt. ita mons nō b̄z aiam cui mēbra hoīis ascri
bunt. Caput em̄ humer⁹ et hm̄i mēbra hoīis sūt. Cir
gil. aut̄ hic trāstulit a re aiali ad inaiale caput. et ab hoīe
ad montē. Ab inaiale ad aiale. vt auferā a vobis co la
pidē. Non em̄ lapis. s. hoī. pp̄rie cor: et aiam babz. H̄ic
trop⁹ fm̄ bedā et ad teū fit mltifarie. Ab auib⁹. vt Hub
vmbra glaz tuaz protege me. A feris. vt Dñs de syon

de Tropis. .III.

rigiet. Amēbris humanis. vt Quis mēsus est pugillo
aqua. et celos palmo ponderant. Ab hole interiori. vt
ibi. Inueni daniel filiū iesse virū fin̄ cor meū. A motib⁹
humane mētis. vt Eūcloquet ad eos in ira sua. et De
nitet me fecisse hoīem. et Zelat⁹ sum syon zelo magno.
Et multa hm̄oi. A rebi insensib⁹. vt ecce ego stride
bo sup̄ vossicut stridet planstrū onustū feno. Qui vi
delicet tropus in cō locutione v̄statissimus ē. vt cū dis
cimus. Fluctuare segetes. geminare vites. floridā iuue
tutem. H̄cire etiā debem⁹. vt dicit donat⁹ esse metha
phoras. alias reciprocas. alias ptes vni⁹. vt Naues vo
lant. segetes fluctuāt. vel vites gemināt. H̄oc aut̄ dicit
q: videlicet qdāz methaphora sunt cōes. vt Thibiphim
aurigā sceleres fecere carine. H̄el naues volat. q: quē
admodū in nāi antīga dici pōt. ita in curru cōmunit̄
gubernator: vel naues volant. q: sicut dici pōt. Naues
volat. ita cōiter dici pōt aues natāt. Quedā ho n̄ sunt
cōmunes sine reciproce. s. vni⁹ p̄tis. vt si dicā. Verte
montis. nō em̄ pōt. p̄ articulo dici cacumē hoīis sicut dicit
Verticē montis. vel vites gemināt. nō em̄ pōt dici. gē
me vident vel segetes fluctuāt. non em̄ in vicē pōt dici.
Ende segetāt. Isidorus etiā dicit q: methaphora. aut
p̄tis vni⁹ est. vt fluctuare segetes. nō em̄ pōt dici segeta
re fluctus. Aut̄ antistropha. i. reciprocā. vt Remigius
alaz. Hā et ale nauis. et alaz remigia dicunt. H̄oc etiā
dicit hug. Et dī metaphora a meta qd̄ est trās. vel te
vel iuxta. et foros qd̄ est ferre. Inde hec metaphora id
est silitudo vel alicuius rei vel hoīi usurpata trāslatio.
Hā et a tullio tropus iste vocat translatio. Et vt dicit
Augustin⁹. In metaphoricis locutionib⁹ sensus l̄alis
est. et nō quē faciūt verba. s. ppter quē hoīa fiūt. H̄tē
scias q: natura vniūscim̄q̄ rei et diūsitate p̄ponitur.
Et ido in sacro eloq̄o p̄ re quālibet licite diūsa figurāt
sicut plen⁹ dicā in qnta pte in leo.

Athacresis est usurpa
tio alieni nōis cū p̄p̄i deest. et cū parricidam
dicim⁹ q̄ occidit fratrē. Et p̄scinā q̄ pisces nō b̄z. H̄ec
em̄ nisi extrinsecus sumerēt suū vocabulū nō haberent
vt dicit donat⁹. Beda ho sic dicit. Cathacresis ē abu
sio nōis aut̄ hoīi ad signādā rem q̄ p̄p̄ia appellatōe de
sicit. vt pones veteres vectes in q̄tuor angulū mēse per
singulos pedes et sextū sagū in fronte tecti duplices. et
ibi. Confringet cornua arcū et labiū calicis et repandi
labi. H̄ec a metaphorā differt. eo q: illa vocabulū ha
bentil largis alii. hec q: nō b̄z p̄p̄i. alieno vtūt. De
tēs quippe et frons et labiū et cornua hoīm tm̄ sunt et ani
mantū. nō etiā versi insensibilū q̄ noīa si p̄fatis rebus
nō imposuisset scriptura qd̄ p̄p̄i his diceret nō habe
ret. Ad hunc tropum p̄tinet qd̄ scriptū est. Et autem
hierosolimis. pbatica p̄scina. a p̄scib⁹ em̄ vocabulū
acceptit aqua q̄ nequaq̄ ppter pisces. s. ad lauādas (vt
assent̄) hostias collectāt. Unde et pbatica cognomē
sortita est. Et dī cathacres. a catba quod est ab. et cresis
qd̄ est v̄sus. q̄si abusio nōis. H̄ec figura excusat aciro
logiā. et hic tropus vocat a tullio abusio.

Metalensis est dictio gra
datum p̄gens ad id qd̄ oīdit. et ab eo qd̄ prece
dit id qd̄ sequit insinuās. vt labores fructū tuorū mā
ducabis. Labores em̄ posuit. p̄ his q̄ labo:ādo acq̄rit
hoīes. fm̄ bedā. Vel metalēsis est distinctio gradatim
p̄gens ad id qd̄ oīdit. s. de causa venire ad causatū per
multa media. vt Post aliqt̄ mea regna vidēs mirabat
aristas. H̄ic em̄ gradatim p̄git dictio vel distinctio ad
id qd̄ oīdit. q: p̄ aristas segetes p̄ segetes estates. p̄ esta
tes. ānos intelligere debemus. Ergo post aliqt̄ aristas.
post aliqt̄ ānos hoīi. intelligi voluit. qd̄ igit̄ sit p̄ mul
ta media differt a methaphora. q̄ licet p̄cedat ab aiali
ad animatū. vel ecōuerso. facit tñ hoc sine medio. Ex

Quarta pars

cusat aut̄ bec figura acirologiaꝝ cacephaton. Et dicit a meta qđ est trās 7 lens qđ est sumptio qsi trāsūptio. q; significatū vniꝝ trāsumit ad significatu alteriꝝ. Vel dicit a meta qđ est ad. 7 lensis qđ est sumptio. In meta lensis. qsi assumptio. quis vnum post aliud sumit. 7 vocatur a nullio gradatio.

Ethonomia est veluti quedā transnoiatio. Huiꝝ multe sunt spēs aut ēm p̄tinēs ponit p̄ p̄tentio. vt Theat plaudūt effundi teydrias. i. vinū vel aquā q̄ est in ydrijs. Itē prata mu- giunt. i. boues q̄ sunt in p̄tato. vel Hierusalē que occi- dis p̄phetas. vel Huc pateras libate ionī. i. vinū p̄tentū in pateris. i. in vasis illis. Aut p̄tentū p̄ p̄tinēte. vt Di- mitte arcā ire 7 aspicies. vt babet in p̄mo regū. Nō c̄m ut dicit beda. arca. s̄ plastrū q̄ cōtinebat arca vel bo- ues ire poterāt. Itē vina coronat. i. cibhos implēt usq; ad summū vino. Aut inuētor. p̄ inuēto. vt Sine cerere 7 libero friget venus. exēplū est terētū in comediat. Ceres f̄m poetas dī fuisse dea 7 inuētrix fruētū. 7 liber inuē- tor vini. Per istos ḡ inuētores signant inuētiones sine inuēta. Per venerē intelligit cōcubitus. vt sit sensus. Sine cerē 7 libē friget venus. i. sine pane 7 vino deficit voluptas. Item Vulcan⁹ mittit sagittas. i. ignis. Aut ecōuerso. inuētū. p̄ inuētore. vt vnu p̄camur. i. liberum vni inuētore. Itē p̄ efficiēt effect. vt frigus pigr. i. efficiēt pigriciam. 7 Limor pallidus. i. facies pallorem. Aut ecōuerso effect. p̄ efficiēt. vt Spumātia frena. i. equus. Fit etiā cū materia ponit p̄ materiato. vt accin- ctus ferro. i. gladio. Vel p̄lequēs p̄ ancedēte. vt Pal- let. i. timet. Et dī a meta qđ est de. 7 onoma. qđ est no- minatio vel nomē. qsi denoiaatio. q; vnu. p̄ alio noiatur. Un 7 hic trop⁹ a nullio vocat denoiaatio. Vel dī a me- ta qđ est trās. 7 onoma nomen. qsi trāspositio nominis. Hng. em dicit sic. Detonomia p̄ponit a meta p̄posi- tione greca. qđ est trās. 7 onoma nomē. 7 dī h̄metono- mia mie. qđā figura. s̄. trāsformatio ab vna significatōe ad alia. 7 fit multis modis. Cum continēs ponit p̄ con- tento. vel ecōuerso. Vel cum irnentor pro inuento. vel ecōuerso. Vel cū efficiens p̄ effectu. vel ecōuerso. Vel cū possessor. p̄ possessione vel ecōuerso. Vel cum materia. p̄ materiato. vel ecōuerso. Vel cū id qđ fit po- nit p̄ eo. p̄ q̄ fit. vel ecōuerso.

Anthonomasia ē signifi- catio vice p̄p̄ij nois posita ex accidentib. vi- delicet p̄p̄ia significans p̄sonā. Et fit tripli. Ab aio. vt magnanum. i. leneas. Gupbus. i. dyabolus vel dyaboli- cus. Vel vt dicit beda. Ab aio. vt nūqd tu'pcusisti su- perbū. A corpore. vt Spur⁹ altitudinis ser cubitoꝝ et palmo. Ab elatione aut̄ animi dyabol⁹. A quantitate cor- poris significatur golyas gigas. Extrinsecus. vt infelit puer. i. troylus. Et h̄ fit plurib⁹ modis. Nā f̄m bedam in plures spēs dimidit. Fit em vel a genere. vt Nunqd omnib⁹ vobis dabit fili⁹ ysai agros. i. nobis danid. Vel a loco vt auctor. sekte nazareor. i. paulus. Vel ab actu vt Qui tradidit illū dedit eis signum. i. iudas scarioth. Vel ab enētu. vt Discipul⁹ qnē diligebat iesus. i. ioan- nes. Per hunc tropū ipē dñs iesus xps aliquā designat a genere. vt Osanna filio danid. A loco. Qui sedes su- per cherubim manifestare. Ab actu. vt Peccauī qđ fa- ciāt tibi o custos hoīm. Fit ḡ anthonomasia. cū cōmu- ne alicui appropiat. vt p̄ apostolū paulū. Per p̄phetā danid. Per x̄ginē mariā. Per vrbē romā intelligimus. Un f̄m hug. Anthonomasia est qn̄ illud nomē qđ est cōe plurib⁹ appropiat alicui. In doctrinali sic dī. An- thonomasia solet excellentia dīci. Si nomē p̄p̄ia tace- asponens generale. Et dī ab anti. qđ est p̄tra. 7 nomē qđ est nomē. 7 thesis. qđ est positio. quasi cōtraria 7 im- propriis positio nois p̄ noie. Vel dī ab anti. qđ est p̄. 7

de Tropis.

onoma. qđ est noiaatio. qsi p̄cellens noiaatio. Vel dī ab anti. qđ est p̄. 7 onoma. qđ est nomē. 7 vni qđ est equale. qsi p̄equalitatē nois.

Epitheton ē preposita dictio p̄p̄io nomini f̄m donatū. Fit em epithet- ton cū adiectiu nomini p̄p̄io supponit. vt Dilect⁹ deo 7 hoībus moyses. 7 Misericors dñs. 7 Ju- stus loth op̄ressus. Fit autē trib⁹ modis epitheton. Ab animo. sicut Hapiēs plato. A corpore. sicut Magn⁹ gi- gas. Extrinsecus. sicut diues. heros. Et h̄ q̄ exterius lu- munt dividunt in plures spēs. Descendunt em a loco. ab actu. ab enētu. Excessim⁹ plane dicit. Si p̄p̄ie p̄p̄ia diccas epitheton h̄ est. vt albus cign⁹. corvus niger. nor- humida. Vel qn̄ p̄p̄ietas intelligit in substantino. vt danid fidelis. deus iust⁹. famē pallida. h̄tus vera. Et ita adiectiu p̄p̄ie adiūcit Istantiuo. In doctrinali sic dicit. Fiat epitheton si diccas tristia bella. Et dicit ab epi. qđ est sup̄. 7 theton vel thesis. qđ est positio. quasi p̄p̄ie adiectiu suppositio. Et differt ab anthonomasia. q; anthonomasia p̄ vice nois ponit. vt vrb̄s p̄ roma. apostolus p̄ paulo. Epitheton nūq̄ est sine noie. vide etiā in q̄tra pte in loco suo.

Synodoche est signifi- catio pleni intellect⁹ capax. cū plus minusue p- nunciat. aut em totū a pte oīdit. vt Verbū caro factū est. 7 crān⁹ in nauī vniuerse anime centū septuaginta- sex. Hic em minus dicēs plus significat. aut econtra a toto ptem vt ppter pasceuen inde orūz q̄ iuxta erat in monumentū posuerūt illū 7 tulerūt dñm meū. 7 nescio ubi posuerūt eū. dñm dicit. cū solū dñi corpus quereret. Plus em dicēs minus significat. Qđ tractās greg. di- cit in omelia. Notandū iuxta historiā q̄ mulier nō ait. tulerūt corp⁹ dñi mei. s̄ tulerūt dñm mei. Iusus nanq̄ sacri eloqu⁹ est aut vt aliquā ex pte totū aliquā h̄o ex to- to pte significet. Ex pte em totū significat. sicut de ia- cob fili⁹ scriptū est. Quia descendit iacob in egypto in animab⁹ sexaginta. Necq; em sine corporib⁹ aic descen- debant. s̄ p̄ solā aiā totus bō significat. q̄ ex pte to- tum exp̄mis. Et solū dominicū corp⁹ in monumēto ia- cuerat. 7 maria nō dñm. s̄ blatū corpus dñi q̄rebāt. vi- delicet ex toto designās ptem. Hug. h̄o dicit q̄ syno- doche est qđā figura cū qđ p̄tis est attribuit toti. 7 ecō- uerso. Et est etiā qđā color rhetorica. 7 appellat ap̄d latinos intellectio. Et intellectio toti⁹ p̄ partē. vel p̄tis p̄ totū. vel vniꝝ p̄ plura. vel plurū p̄ vnu cognitio. Et dī synodoche a syn. qđ est con. 7 odoche. qđ est captio. 7 expectatio. q̄ p̄ intellectū p̄tis capit⁹ 7 expectat in- tellectus totius 7 ecōuerso. Demissi aīt debem⁹. vt dicit donat⁹. cū sit a pte totū ab insigniori pte faciendū est. De synodoche etiā infra dicā cuī agā de allotbeca in q̄. de synthesi.

Onomatopeia ē nomen de sono factū vel fictū. vt stridor p̄orte. Com⁹ a crocitando. Et sil̄ p̄p̄ietates aīaliū. vt Rugitus leo- nis 7 balat⁹ ouis. Tintinnabulū a tintin. Et notādū q̄ nomē fictū aliquā est nomē ipsi⁹ soni. vt tinnit⁹ q̄ ē no- men sonit⁹ auris. Aliqā est nomē babentū sonū. vt tas- ratantara. Et dī ab onoma. qđ est nomē. 7 thes. qđ est positio. 7 poio qđ ē fingo. qsi positio ficti nois. Et acci- pitur h̄ nomē large p̄ q̄libet p̄teōzonis. Et scias q̄ onomatopeia aliquā ita large sumit⁹ q̄ etiam p̄phendit h̄bi p̄fimationē. sive tropū q̄ dī rematopeia f̄m bug. vide plen⁹ de h̄ suo loco infra in q̄nta pte.

Rerifrasis est circūlocu- tio q̄ fit duplicit̄. aut ornande rei cā. sc̄ pulcre p̄longādo materiā. Un h̄gi. Et iā p̄ma nouo sparge-

Quarta pars

bat lumine terras. Tenui croceū linqns aurora cubile q̄si dicat. Nam lucebat aut dies ortus erat. Itē paulo ad coenit. Scimus q̄ si terrestris domus nostra huius habitationis dissoluat. q̄ edificationē ex deo habemus domū nō manufactā eternā in celis. Aut cū vitande feditat. ut Placidūq; petuit cōiugis infusus gremio. Itē ad romanos ait apls. Feminē eaz mutauerūt naturalem vsum in eū vsum q̄ est ē naturā. Sicut autē et masculi in masculos turpitudinē opantes ē. Itē Itē soluit tristitū ventris. Quoties igit̄ honestā rē honestiore per circūlocutionē facere volumnē perfrasis dī. vt aures vi tales carpit. i. viuit. Sicut cū turpē rem p̄circūlocutōnē verboz honestamē p̄frasis ē. vt patuit. An in doctrinali dī. Perfrasis circūloquii de inrevocat. Cū v̄bis curas attollere reū tibi gratā. Aut in re turpi v̄bis non turpib; vti. Et vt dicit hug. Peri. qd̄ est circū p̄ponit cū frasis. qd̄ est locutio. Inde p̄frasis. i. circūlocutio. cū vna res plurib; v̄bis significat et describit in rhetorica iste modū loqndi dī circūlocutio. Et scias q̄ p̄frasis q̄ sit in oīone differt ab anthonomosia et epitheton q̄ sunt in dictione. Itē h̄ obliq̄ ordinat ad laude vel virtutū illa h̄o directe.

Derbaton est quedam trascensio v̄borū ordinē turbas. Qui q̄ncq; sūt sp̄es. s. ysterologia vel ysteron. p̄teron. anastrophe. parentēs. themesis. syncreb. Et dī ab yper qd̄ est supra et baton qd̄ est materia. q̄si trascēdēs loqndi materialia. et excusat pleonasimon. Vel h̄m bug. dī vel p̄ponit ab ȳp qd̄ est sup et batim. qd̄ ē ḡdus. et inde h̄ypbaton. i. lōga et supgrediens p̄structōis vel sūc trascensio. s. cū verbū aut sūc ordine cōmutat.

Dusterologia vel ysterō proteron. est sūc cū v̄bis ordo mutat. vt torrere parat flāmis et frangēsaxo. qd̄ sic intelligas. Ysterologia ē mutat̄ ordo sūc cū v̄bis vt in p̄dicto exēplo torrere parat. Primo em̄ solet in mola frāgi triticū et postea torri. i. flāmis coq. Ergo et sensus et v̄ba confundunt. Itē v̄g. Moriam et in armo ruam. Itē Trinitat et pepit. Itē et vomit et potat. Itē ps. Hic accipiet benedictionē a dō. et misericordiā a deo salutari suo. Nā vt dicit beda. Prins dñs miserādo iustificat ipiū. et sic benedicēdo ornat iustū. Dicit autē ysterologia ab yster qd̄ est vltim. et logos qd̄ ē fmo. q̄si sermo vltim. sc̄ p̄posterus. Vel dī ab ysteron qd̄ est post. logos qd̄ est sermo. Inde ysterologia. i. p̄postor̄ fmo. Sūc ysteron p̄teron dī ab ysteron qd̄ est ordo. et p̄teron qd̄ ē p̄posterior. q̄si ordo p̄posterus. Vel dī ab yster qd̄ ē vltim. b. p̄bos qd̄ est pmū. q̄si p̄ vltimo pmū. et p̄ primo vltimū. Ysteron p̄ceron ē sūc ordine mutata. sc̄ p̄uersio recte sūc. Ysteron em̄ interptat̄ videre. p̄ceron p̄uersio. vt dicit hug. vide in ysterologia.

Anastrophe est verborū tm̄ ordo p̄posterus. vt Italiā h̄. p̄ p̄tra italiaz. Quotiens cūq; sensu integro p̄manentē v̄ba tm̄ mutant̄. Anastrophe dī. vt italiā h̄. Debuit em̄ dici. Contra italiā eo q̄ p̄positio semp̄ debet p̄poni. Sicut in iob. Quā obiem ego de p̄cabor dñm. p̄ ob quaz rem. An̄ doctrinale. Dictio si subsit euz sit p̄cedere digna. Fict anastrophe sic surgit mare litora h̄. Et dī ab ana qd̄ ē rectū et strophos qd̄ est p̄uersio. q̄si recti ordinis cōuersio. Vel ab ana qd̄ est re. et strophos qd̄ est missio. q̄si retro. missio. quia quod deberet p̄poni retro mittitur. Vel dicit ab ana quod est re. et strophos qd̄ ē p̄uersio. Inde anastrophe. i. retro p̄uersio. vide in suo loco.

Distrenthesis est interpo sita rōcinatio diverse sūc. vt enegs. neq; enim

de Tropis .V.

patrius p̄sistere mente. Passus amor rapidū ad naues p̄mittit achate. h̄m donarū q̄tiens sūia inchoat. eq; in terponis q̄libet rōcinatio parēthesis est. vt in predicto exēplo. Debuit em̄ dice. Una a rapidū achate p̄mittit ad naues. et sic dñm̄ subiungere. Neq; em̄ patrius amor passus est p̄sistere mente. Itē apls ad galathas. Cū v̄dissent gratiā q̄ data mibi. q̄ em̄ ogatus est petro in apostolatu opat̄ ē et mibi. int gentes. iacob̄ cephas et iohānes dexterā dederunt mibi et barnabe societas. Vel parēthesis ē sūc in p̄positio. quia ex medio remota integer sermo pdurat. vt h̄ij ceptis (nā vos mutatis et illas) aspirate meis. Et dī a para. qd̄ est int. et thes qd̄ est p̄positio. q̄i interpositio.

Hemesis est vni cōpo

Hec aut̄ simplicis verbi sectio vna dictione vel plurib; interiectis. vt Septē subiecta triioni. Hoc compositū nomē septētriioni. dividit et interponit vna dictio. s. subiecta. vt Septē subiecta triioni. p̄ eo quod ē subiecta septētriioni. Unde doctrinale. Dat themesis binas in p̄tes dictio secta. Est boree regio septē subiecta triioni. Itē. Hare cere cōminuit brū. p̄ cerebrū. Et dividit h̄ simplex. v̄bū. s. cerebrū. et dictio vna interponitur. s. cōminuit. Itē masili portabant iunenes ad litora tanas. Hic simplex v̄bū dividit. s. masilitanas. i. de masilia populū. q̄ est v̄bs gallica dividit. et plures dictōes interponunt. s. portabāt iunenes ad litora. Hec tropi sp̄es. vt dicit beda. nō facile in scripturis sanctis que ex hebreo vel greco sermone trāslate sunt p̄t inneniri. et est h̄mō. Hiero. q̄ genuit solimis dāuidica. ples. Hoc est hierosolimis. Et dī themesis a themos. qd̄ est diuisio vel sectio. Dividit em̄ sūc secat vna dictio ab alia p̄ ea q̄ interponunt. Vel dī a tenet̄ nes. et h̄ memeris. qd̄ est diuisio. q̄si tenet̄ diuisione.

Incresis est yperbatō

Incresis est yperbatō ex omni pte cōfusus. vt Iris nothus arreptas in sara latētia torquet. Saravocant itali. medijsq; in fluctib; aras. Estem ordo. Iris sc̄z naues arreptas. notbus. i. vnt̄ in sara torquet. q̄ sara in medijs fluctib; latētia itali vocant aras. h̄m donatū. Itē nos v̄rtute latētia q̄ labē lacrimis ornat. Et est ordo. Ille q̄ latētia lacrimis ornat nos v̄rtute. Et dī a syn. qd̄ est con. et creb quod ē fusio. q̄si 2fusio. Vel dī a syn. qd̄ est con. et cha os cōfusio. Ibi em̄ ordo sūc v̄borūq; sūmul cōfundit et q̄ fit in p̄mutatione plurū dictionū differt ab ysterologia que est in p̄mutatione ordinis duarū dictionū. et v̄traq; excusat cacebaton.

Derbole est dictō fidē

Derbole augendi minuendine cā. Augendi. vt iste est nine candidio. aquilis velotio. leonib; fo:to. Minuendine. vt terribit se sonit̄ folij volantis. et De-nigrata est super carbones facies eoz et h̄c est tardior testitudine. An̄ doctrinale. Trāscēsus veri manifestus yphole fiet. Et dī ab yper qd̄ est sup et bole. quod ē sententia. vel fides. quasi supra sententiam vel fidem. et excusat tapinosim. Hic tropus vocatur et nullio superlatio et contrariatur huic tropo liptote de qua infra dicam.

Alegoria est trop' quo

Alegoria aliud q̄d̄ dī. vt Est iā tēpus equū sūmanum soluere colla. Virgilius em̄ cū de hoc diceret. non vere dicebat soluenda fore colla equor̄. s. carmē finēdum significabat. Itē in euangelio Job. iii. Leuate oculos vestros et videte regiones. quia albe sunt iam ad messem. Hoc est intelligite. q̄i populi iā parati sunt ad credendū. Et vocatur h̄ tropusa nullio p̄mutatione. Et dicit ab alleon quod est alienū. et logos quod est sermo

Quarta pars

vel gōe qđ est dice. Unde allegoria.i. alienis loquiū cū aliud sonat & aliud intelligit. p̄cipue oppositū. & iō allegoria differt a metaphora. vbi h̄z aliud. nō tñ signatur oppositū. De h̄z re q̄re infra in qua pte in suo loco. Itē infra p̄ antismos. H̄ni multe sunt sp̄es ex q̄b eminēt septem. s. yronia. antifras. enigma. carictismos. parētismos. paroemias. sarcosmos. antismos.

Roniam est tropus per contrariū qđ conat ostendēs. i. tropus oñdēs id per contrariū qđ conat. i. vult. vt in li. reguz. Clamate voce maiori. de' em̄ baal forsitan loquuntur vel in diversorio est. aut dormit vt excite. Hāc n̄i granitas p̄nunciationis inuenierit & fiteri videbit qđ negare p̄tendit fm̄ donarū. Hug. em̄ dicit. Yronia est smia. p̄nūciatōi h̄nū h̄ns intellectū. s. sic. Laudās vlt vitupare intelligas. Et dī ab yron qđ est h̄nū & onoma nomē. q̄r facit p̄nūciationē h̄nā intellectui. Vel dī ab yron qđ ē elevatio. Debet em̄ fieri cū qđā elevatōe vocis. Un a tullio vocatur exclamatio. & fm̄ qđā q̄ncunq̄s eisdē & v̄bis aliqd & negare possumus & firmare. yronia dici pot. & differt ab antifras. vt in antifrasis dicā.

Antifrasis est vni verbi yronia. vt Bellū. h̄ est minime bonū. Luc. q̄r nō luccat. Parca q̄r minime peat. Manes. q̄l mutes cū sint terribiles. De illis grecis dicit. Luc. & officiū bellū libitinac̄s p̄ca. Ista p̄ antifrasim dicunt nomina q̄ncq̄. Beda dicit q̄ h̄ antifras est. Amice ad qđ venisti. Sedm̄ hug. & o antifrasis est sermo ecōtrario intelligendus. & dī ab anti. qđ est h̄. & frasis qđ est locutio. vt Lucus. q̄r luce caret. Et differt ab yronia. q̄r yronia p̄nūciatione sola etiā indicat qđ vult intelligi vt cū dī. hominū male agenti. Qđ bonū ē facis. Sed antifrasis nō voce p̄nūciantis signat contrariū. Et tñ & v̄bis suis q̄r origo h̄ria est. Doctrinale dicit. Antifrasis fm̄ signis contraria dicto.

Enigma ē obscura sen- tentia p̄ occultā similitudinē rerum. vt Mater me genuit eadē mor̄ gignit ex me. Cum signat aquā in glaciē & crescere. & eadē rursus effundere. Unde doctrinale. Datrem p̄genies occidit matris in alio. Mater me genuit eadē mor̄ gignit ex me. Quā mater genuit. generauit filia matrē. Itē de comedente exiuit cibis. & deforti dulcedo. Signat ex ore leonis fauum mellis extractum. xl. Penne columbe deargentate. & posteriora do si eins in specie aurī. Cum significet eloquia scripture spūialis diuinō lumine plena. Sensum enim eius interiorē maiore celestis sapiente gratia resplendentē. vel certe vitā sancte ecclesie p̄sentē & tñ p̄nē gaudentē futurā ante que in celis est. eterna cū dīo claritate frumentā. Et dicit ab e. qđ est extra. & nigmos. qđ est liqdū & extra intelligibilitate. Vel dicit ab en. quod est in. & nigra. qđ est imago. Inde enigma. i. smia in imagine. h̄ est in obscuritate posita. Et differt fm̄ isidorū ab allegoria. q̄r allegoria sub re alia aliud significat. & sic ē genima. Enigma & v̄tū sensum h̄z obscurū p̄ quasdam imagines obumbratū. Papias & o dicit. Enigma ē stio obscura que difficile intelligitur nisi apiaatur. Vide in q̄nta pte in suo loco.

Sorientismos est tropus quo dure dicta gratia sine mitius p̄feruntur. vt cum interrogantib⁹ nobis an aliquis nos quesierit respondetur bona fortuna. Ex quo datur intelligi neminem nos quesisse. Itē Nonne p̄rachel seruini tibi q̄re imposuisti mibi lyam. uno enim levissimo impositionis verbo iniuriam quā patiebatur. grauissimā rem temperantiū loquēs significavit. Item de filio sacerdotis di-

de Tropis.

citur. Itē est de genere aaron vel consobrinus fratris clericis. Et dicitur a caris. qđ est gratia. & mos ris. quasi gratiosus mos. Vel dicit ab antos. qđ est flos. & mos. i. virtus. Inde antismos. id est tropus floride & vibane virtutis.

Dastroemia est accōmo- datum rebus temporibusq̄ puerbiū. Rebus. vt Adversus stimulū calcitra. i. superbris resistē. Temporibus. vt Lupus est in fabula. i. tace. Fertur quoq̄ bo- mo si a lupo p̄pus videatur amittit loquelā. Unde. Lu- pus est in fabula dicit cū aliquis in media locutione ta- cet. & vt dicunt aliqui naturales. Lupus est animal ve- nenosum & inficit aerē. Aer & infect⁹ veniens ad ho- minem ipsius arterias ingredit. vnde loquela aufert. Sed si hō p̄pus videt lupuz naturaliter confortat. & ideo non inficit. Itē fm̄ bedā. canis reuersus ad suū vomitā & sus lota in volutabrio lati. & H̄nū saul in p̄phetas. q̄m vno cū quēlibet post actā penitentiā ad via relabi. al- tero & o tunc vtimur cū indoctū quēlibet officiū docen- di assūmere. v̄l aliud. qđ artis quod nō didicit sibi v̄surpare viderim⁹. H̄ic tropus adeo late patet vt liber sa- lomonis. quē nos fm̄ hebreos p̄abolas dicimus. apud grecos ex eo nomine accepit paroemias. i. puerbiū. Et fm̄ hug. para cbponit cū emū. qđ est modulatio. Et dicit hic paroemias. i. rebus vel temporibus accōmoda- tum puerbum. Verbi grā. Voluit aliquis nocere ali- cui & lesus est ab eo potest dici. Adversus stimulum cal- ces vel calcitras. Vel potest dici. Adversus stimulum calces. dñ signas aduersis resistendū. Similis quoties vtimur p̄nerbio in tēpore cōmodo & apto paroemias ē. Verbi grā. loquebaris de aliquo talia aliq̄ que sibi di- splicerent si andiret. & ille veniens subito dicas. Lupus est in fabula. Vel dicitur paroemias. a para qđ est iuxta & mon quod est deductio vel modulatio quasi iuxta modulationē vel deductionē. quia tacet dū narrat.

Sarcosmos est plena odio vel hostilis irritio auxiliante modo dicen- di signata. vt alios saluos fecit seipsum nō potest saluū facere. Si rex israel est descedat nunc de cruce & credi- mus ei. Itē. Omnes quos p̄cessisti gladio mortui sunt. cū hoc dicit alicui q̄ nemine gladio p̄cessit. Huic con- trariatur antismos. Et dicit sarcosmos a sarcos. qđ est caro. & ysmos. qđ est dimisio. q̄si carnalē dimisio. i. hostil. Vel dī a sarcon. qđ est corosio. & mos moris. q̄si mos corrosivus. vel dī a sarcos. qđ est caro. & mos mons q̄si carne⁹ mos. id est mala & amara irritio que pungit v̄sq̄ ad carnem.

Antismos ē tropus multiplex numeroseq̄ & tñtis. Nam antismos puta- tur dictus esse quod simplicitate caret rusticā & faceta- sati v̄banitate expolitū est. vt Qui baniū non odit amet tua carmina meui. Atq̄ idē iungat vulpes & mul- geat hircos. Quod exponens isidorus dicit. Qui ba- niū nō odit p̄ pena ei contingat vt diligat meium. fuerunt autem meuius & banius poete pessimi & emuli & glīj. Qui ergo hos diligit. dicit & glīj. in boccol. su- gillando faciat que contra naturam sunt id est iungat vulpes ad aratrū & mulgeat hircos. Itē antismos est cū dicit. Vulier omni sagitte apiet faretrā. quasi dicat. Omni virge virili apiat vulnā. Itē. Fili mulieris v̄lro virum rapientis. i. fili meretricis. dicit saul ionathe. Itē apostolus. Atinā & abscondantur qui vos conturbant. Et dicit antismos. ab antos. quod est flos. & mos. i. vir- tus vel sententia. Inde antismos. i. tropus floride & vi- bane & tñtis vel sententie. Et est antismos contraria fi- gura de sarcosmos. scilicet v̄banitas sine iracundia. vt Qui baniū nō odit &c. vt dicit hug. Et fm̄ papiam

Quarta pars

dicitur antisimos. Et si in hunc in uno loco dicitur etiam antisimos sicut ita quod est secundum alfa. In alio loco dicitur antisimos. Ita quod non est secundum alfa. et multi hoc dicunt. Antisimos sicut secundum quod est secundum alfa. et est idem quod antisimos. vide supra immediate in antisimos.

Dicitur qd̄ sicut dicitur. Allegoria aliquā factis. aliquā verbis. Factis sicut dī ad Salath. Quā abraā duos filios habuit vnu de ancilla vnu de libera qd̄ sunt duo testamēta. Verbis autē solūmodo. vt Egredies virga de radice iesse et flos de radice eius ascendet. Quo significat dī stirpe dāvid p̄ maria p̄gine dñm salvatōrē fuisse nascitur. Aliqñ factis simul et verbis vna eadēq; res allegorice significatur. Factis quidē. vt Vtendiderūt ioseph in egyptum ysmaelitū triginta argenteis. Verbis x̄o vt Appenderūt mercedē mēa triginta argēteis. Itēz factis. vt erat dāvid rufus et pulcher aspectu. et vñrit cū samuelū me dī frātū suō vñ. Verbis. vt Dilectus mens candidus et rubicūdus. electus ex milibns. Qd̄ vtrūq; significat mystice mediatoře dei et hominū. decor qd̄ sapiētia et virtute. sed fuisse sanguinis effusio roscē. enq; vñctū a deo patre. et oleo leticie p̄ cōsortib⁹ suis. Item allegoria verbi sine opib⁹ aliquā historiā rē aliquā tipicā. aliquā tropologicā. i. moralē rem. aliquā anagogēm. hoc ē sensum ad supiora ducentē figurata denūciat. Per allegoriam nāq; res historica figura. cū factura primorū serū sive septē dies et otidē seculi huīus cōpatut et atib⁹. Per verbum historiā. dū hoc qd̄ dicit iacob patriarcha. Latulus leonis iuda ad p̄dam ascendisti fili mi tē. De regno autē victoris dāvid aliquid intelligit. Per x̄bū spūalis de x̄po sive ecclesia sensus elicit. cū idē sermo patriarche de dominica passione et resurrectōne fideliter accipitur. Allegoria facti tropologiā. hoc ē mora lēm perfectionē designat. vt tunica talaris et polimita quā iacob patriarcha filio suo ioseph fecit variarū virtutū grāz. quā deus p̄ vscq; ad terminū vite nostre indui et p̄cepit et donavit insinuat. Allegoria verbi eandē morū pfectōnē designat. vt sint lūbi vñ p̄cincti et luce rē ardētes in manib⁹ vñs. Et allegoria facti anagogicā. hoc ē ad supiora ducētem sensum exprimit. vt Hē ptimus ab adam enoch trāslatus de misero. Sabbatus future beatitudinis qd̄ beatitudo post oga bona seculi huīus qd̄ sex etatib⁹ pagis. electis in fine sernat figura te designat. Allegoria x̄bī eadē vice celestia gaudia demonstrat. vt vbiq; fuerit corpus illuc p̄gregabūt et agle. qd̄ vbi mediator dei et hominē est corpē. ibi nimis et nūc sublēuate ad oculos aīme. et celebrata glia resurrectionis colligūntur corpora sanctorū. Nonq; autē in vna eadēq; re vt x̄bo historia. sīl et mysticis de x̄po vñ ecclēsia sensus. et tropologia. et anagoge figuraliter intima tur. vt templū dñi iuxta historiā domus quā fecit salomon. Iuxta allegoriā corpus dñicū. de quo ait. Soluit templū b̄ et in tribi diebo excitabo illud. Sine ecclia eius cui dī. Lēmplū cū dei sanctū ē qd̄ estis vos. Sine p̄ tropologiā qlibet fidelis. qby dī. An nescitis qd̄ corpora vñateplū sunt spūssancti qd̄ in vobis ē. Per anagogē supne gaudia māsonis. cui suspirabat qd̄ ait. Beati qd̄ habitāt in domo tua dñe in secula seculorū. landabit te. Sili mō qd̄ dī. Lauda hierlm dñm lauda deū tuū svon. Quoniam p̄fōravit seras portas tuas bñdipit filijs tuis in te. De ciuib⁹ terrē hierlm. de ecclēsia x̄pi. de anima quoq; electa. et de patria celesti. iuxta historiā. iuxta allegoriā. iuxta tropologiā. iuxta anagogē recte accipi potest. Iuxta allegoriā de ecclēsia x̄pi dicitur sequētes exemplū Gregorij. qui in moralib⁹ ea qd̄ de x̄po sive ecclēsia qd̄ figuram dicta sive facta interpretantur. allegorū p̄prie nūcupare solet.

de Tropis .VI.

O Boensis emin' note

rei p̄ similitudinem eius qd̄ magis est nota demōstratio. et interptat similitudo. Alij dicunt omōensis qd̄ si rei vñins noticia. Et dī ab omōs quod est vñ et sensus quod est noticia. Huius tres sunt species. ycon. p̄bola. padigma. i. imago. cōpatio. exemplū. Et scias qd̄ quotiens pro rei note similitudine intelligim' rem quā minus notā habemus omōensis est. Sit autē sicut p̄pēr testatur autē rebus ignotis. aut a rebus incognitis. aut a rebus imparib⁹. Et be sunt tres species quas anectit do- natus.

O Rozēsis interpretat̄

similitudo p̄ quā minus note rei per similitudinem eius. que magis est nota panditur demōstra- tio hīm Hug. Et est idem quod omōensis. de qua imme- diate sup̄ dictū est.

D Lonē personarū inter-

se velerū qd̄ p̄sonis accidūt compatio. vt vi- dim' gloriā ei' gliam qd̄ sī vñigeniti a p̄c. Item. neq; nu- bent. neq; nubetur. neq; ducent vñores. neq; cū vñtra mori poterūt. equales cū angelis sunt ut dicit Beda. Hug. x̄o dī ycon. yconis fe. ge. et hec yconia e. fe. gen. et hec yconia. ne. i. imago vel signū. Et est ycon inter se vel eoz qd̄ p̄sonis accidūt cōpatio. s. cū figurā rei et simili genere conamur exprimere. Et dicitur ycon quod ē imago vel signū.

D Arabola ē rex genere

Dissimilū cōpatio. vt Simile ē regnū celoz grano sinapis. Item sicut moyses exaltauit serpentem in deserto. ita exaltari oportet filiū hominis. Itēz exiit qui seminat seminare semē suū. Et vt dicit hug. para. i. iuxta cōponit cū bole qd̄ est sententia. Inde parabo. i. similitudo sine cōpatio ex dissimilib⁹ rebus. sicut est cū licanus cōpat cesarē leoni. nō ex suo s̄ ex alio gene- re sīlitūdī faciō. Et dī p̄bola qd̄ si iuxta sīnam. Nō em̄ ipā ē sīna qd̄ sonat. s̄ iuxta sīnam. An pabolicus ca. cū i. sīlitūdīnarius ria riūm. vide de hoc in suo loco.

D Arabola ē rex propo-

sito vel enarratio exempli hōtantis aut de- terrentis. Mortantis vt Helyas homo erat similis no- bis passibilis. et oratione orant ut nō plueret sup̄ terrā et nō pluit. Item in euangelio. Respicite volatilia cel. qd̄ nō serūt neq; metūt neq; cōgregāt in horrea et pat̄ vester celestis pascit ea. Deterrentis. vt in illa hoīa qd̄ fuerit in tecto et vasa eius in domo nō descedat tollere illa. et qui in agro sīl nō redeat retro. Veniores estote vñores loth. b̄m Bedā. Et vt dicit hug. Paradigma p̄ponit a para. qd̄ ē iuxta. et dīgma qd̄ est dignitas. vñ nomē decus laus et glia. Et dī hec padigma dīgma- tie. i. p̄positio exempli. vel exemplū dicti vñ facti alicui ex simili vñ dissili genere p̄ueniens ei quā p̄ponim' rei vt. Lamforiter perit apud yponē scipio qd̄ vtice ca- tho. Vel paradigmā hīm alios dī a para qd̄ est iuxta. et dīgma sīna qd̄ si iuxta sīnam rei oīsio. et sic differt ab al- legoria. Et qd̄ omōensis. et etiā padigma dī similitudo qd̄ adam. Nō dicit Isido. agēs de padigate. qd̄ similitu- do sit tribi modis. Nonq; a pari ad parē. Nonq; a ma- jori ad minoris. Quādoq; ecclēsia a minori ad maius

Hec de scemate et tropis donato positis dicta suffi- ciat. Nūc de colorib⁹ rhetoriciis et de qbus dā figuris qd̄ nō ponūtur a donato vel pris. cū figuris locutōis. sunt tñ in honore in theologia. et p̄nit reduci ad scemata vel tropos mixtum videamus. Colores em̄ liciti sunt fmo- nes. et multi colores cōueniunt cū figuris locationis.

De colorib⁹ rhetoriciis.

Quarta pars

Quodores aut̄ rhetorici
ci. et figure p̄dicte de q̄b̄ h̄ itēdū sunt lxiij.
fadiūctū.agnoīatio.antimetabola.ātipofo-
ra.ātitheba.ātithebon.ātropospatos.apostopesis.apo-
strophe.articul⁹.Braciologia.Climax.
plexio.cordia.āduplicatio.ānctio.ātētio.ātrām.
conuersio.correctio.Dyaforis̄.dyafirto.āffinitio.
dubitatio.Ebasis.emphasia.endyadis.epidioceſ.ēpi-
log⁹.epimone.ethyopeia i suo loco ē.eubasis.enpho-
nia.euphemismos.exalage.exclamatō.Fantasia.Fra-
datio.Npaloge.Ypofora.Lepositore.Occopatio.
oliopomenon.omopasia.omophosis.Pizātia.p̄cīsio
p̄foneſ. p̄sopopeia.pt̄heseosparalāge.Rōcīatio.
repetitio.Sententia.synthesia.somothophebia.subie-
ctio.Traductio.trāslatio.tropologia.

Hānctū vel adiūctō ē
q̄n̄ res p̄p̄b̄dit̄ r̄nō interponit̄ h̄b̄. s̄ p̄ius
aut̄ fine locat̄. vt extinguit̄ sp̄em sine morib⁹ sine fene-
ctus. Etē moib⁹ vel senio forme tecus enacuat̄ur.

Agnōīatio.fit q̄n̄ dictō
nes p̄les iūgūl̄ i principio aut̄ i fine syllabe sen-
su tñ dissiles. vt Curia curaz genitrix nutrix̄ malop̄
Innictis victos in honestis equat honestos. Hic color
cōuenit cū q̄dam sp̄e scematis q̄ dī paronomasia.

Antimetabola.ē muta-
tio h̄mōis.cuz s̄nia.vt Nō vt edas viuas.sed
etas vt viue possis. Vn̄ doctrinale. Lñ h̄bis ab anti-
metabola.sensū. Nō vt edas viuas. s̄ edas vt viuere
possis. Et dicitur ab anti q̄d̄ ē contra. et meta quod est
trās. et hole q̄d̄ ē s̄nia. q̄li enīlata cū p̄uetate h̄bor̄ s̄nia
et̄ducit̄ ad tropū q̄ dī metaphorā. v̄l vt dī h̄ug. An-
timetabola ē p̄ūlio h̄borū q̄ ordīe mutato h̄riū efficit
sensu. vt Nō vt eda viuo. s̄ vt viuā edo. et declinat̄ h̄
ātimetabola hole. v̄l h̄ antimetabole antimetaboles.

Antipofora que a gre-
cis. ponit̄ sub scemate. ē ūsio tacite obiectio-
ni facta. vt Nil mibi rescribas attī ipse veni. Et dī ab
anti q̄d̄ ē. et foros q̄d̄ ē fari v̄l dicere. Inde antipofo-
ra q̄li dictio h̄ illud q̄d̄ posset obiecti. Unde doctrinale.
Andēs ad ea tibi q̄ sunt obiectienda. Das antipoforā
cū nō tñ obiectat̄. v̄l dī ab anti et foros q̄d̄ ē ferre. qua-
si cōtra ferre obiectiōi responsiōe.

Antitheta ē quedā fi-
gura de q̄s dītī caplo.de scemate q̄sī i fine.

Antitheton ē quedāz
figura de q̄s dītī ē i ca.de scemate q̄sī i fine.

Antropospatos.ē hu-
mana passio.q̄n̄ q̄d̄ ē hoib⁹ atēbūis de ort̄ de
irascit̄. gaudet̄. vñ ps. Dne ne i furore t.ar.me. nec̄ in
ira t̄c. Et dī ab ātropos q̄d̄ ē h̄o et passis l̄ patos q̄d̄ ē
passio q̄li h̄uana passio. Et ponit̄ in doctrinali inf̄ co-
lores vbi sic dicit. Si q̄sīt̄ hoib⁹ assignāt̄ deitati. An-
tropospatos ē sic lepe dei legis irā. Pr̄ etiā antropo-
spatos q̄n̄ ecōuerſo q̄d̄ ē dei attribuit̄ homi. vt fulmia-
re. tonare. n̄jngere. plnere.

Adōsiopesis.ē valid⁹
defect⁹ oīonis. vñ ps. I mīo poit̄ exēplū teren-
cij i eunucho. Ego ne illā. q̄ illū. q̄ me. q̄ me nō. Deest
vnicuiq̄ p̄stractio plene oīonis. Ego ne illam digner
aduētu meo. q̄ illū p̄posuit̄ th. q̄ me spreuit̄. q̄ me nō su-
scipit beri. Et dī ab apo q̄d̄ ē defect⁹. et v̄sios q̄d̄ ē eq̄-

de Coloribus rhetoriciis

le siue s̄ba. et passis q̄d̄ ē passio. q̄i eq̄lis defect⁹ vel s̄balis
passio. v̄l a poio is. q̄d̄ ē fingere. q̄li fictio eq̄lis defect⁹.
Vel h̄m̄ p̄p̄. apostopesis ē cū id q̄d̄ dicturi vide h̄m̄
siletio int̄cipim⁹. vt q̄s̄ ḡ semotos p̄stat̄ p̄ponere fluct⁹
suspēsa loicutio. Et vt dicit alexāder. dīnt et biopesis.
z ap̄sopelis. q̄i i ethiopeli certū ē q̄d̄ subin telligi q̄at
vt h̄ secū. deest cīlo q̄b̄at̄. H̄z in ap̄s̄ op̄eli multis mo-
dis p̄ fieri sup̄pletio. vt si introibit̄ in regēm meā sup̄-
pleri p̄t̄ mir̄ erit. l̄ n̄ credat̄ m̄hi l̄ aliud h̄m̄. Et h̄iū
h̄m̄ defect⁹ i penis i p̄mis i theologia ad notāduz
q̄ pene reproboz p̄ premia bonoz sunt inenarrabilia.
Vay. Secretū mēū th. secretū mēū m̄bi x̄ m̄bi.

Adōstrophē ē cōuersio
locutōis ad aliquē p̄ se dām p̄sonā. vt Dñi ē
sal⁹ r̄ sup̄ plūm tuū b̄ndictio tua. et dī ab apos q̄d̄ ē re-
tro vel alid. et tropos q̄d̄ ē p̄ūlio q̄li p̄uersio ad alid. l̄
h̄m̄ bug. strophos p̄ponit̄ cū apo q̄d̄ ē de l̄ re. et dī apo
straphe p̄hes. p̄uersa ē i. dī h̄ apostropha p̄be. i.
directio v̄l cōuersio h̄ monis ad aliquē absente q̄ p̄tē
Vn̄ apostropho phas. i. dirigere v̄l cōuertere h̄m̄ onē
ad aliquē. et cōuenit cū tropologia de qua infra dīceſ.

Articul⁹ ē verboz dī
spositio sine p̄ūctiōe vt Sol⁹ inermis. inops
inglorius. vñ redisti. Vel q̄n̄ clausule sine cessatōe abs-
q̄s internallo distinguunt̄. et iste ē color rhetoricus quasi
idem cū scemate q̄d̄ dī a syntheton vel dyaliton.

BRaciologia ponitura
grecis. s̄b scemate. et fit cū plurāb̄ pauc̄. v̄b̄s
p̄b̄b̄dūt̄. vt Ar̄it̄ amo. paridē nuptā rapit̄ armat̄
atridē. v̄lro p̄gnat̄. fit machina troia cremat̄. et dī a
bracos q̄d̄ ē brieue et logos q̄d̄ ē sermo. quasi sermo bre-
uis. v̄l braciologia h̄m̄ bug. idē ē q̄ p̄uiloquii. i. brieus
dictio. vt xenim⁹ vidim⁹. placuit. exemplū est papie.

CAltatiposis que ponit̄
cur a Grecisimo sub scemate. fit quando ali-
quid iuxta sui formā describitur vel figurat̄ sub nomi-
ne patris vel matris vel alterius rei. vt caluus crispus.
ventrosus. sophrōnicus. ferronius. socratem̄ describit̄
hec omnia solū. et dī a cata quod ē iuxta. et tipus quod
est figura vel forma. quasi alicuius descriptio iuxta sui
formā vel figurā.

CLimax que poit̄ a gre-
cismo sub scemate. fit cū te uno verbo in ver-
bis fit gradatio. vt Marsvidet h̄ac. visamq̄ cupit. po-
titurq̄ cupita vel vt dicit p̄p̄. Clunat gradatio cuz a
quo superior sensus terminat̄. inferior incipit. vt est il-
lud. Ex innocētia nascit̄ dignitas. ex dignitate honor
ex honore impēnū. Hanc figurā nōnulli catenam vo-
cant. quod scema est. et cōuenit hec figura cū illo colo-
re qui dicitur gradatio. et dī a clina. q̄d̄ est gradatio.

Complexio fit ex eo q̄
eadem dictio in principijs plurāi clausularū
repetitur. et altera circa finē earūdem vt benedicte an-
geli domini donino. benedicte celi domino. Item quis
testamentū vetus trāstulit. Hieronimus. Quis triū
linguarū p̄itus siue exprimit̄ hieronim⁹. Quis heret-
es destruit̄ hieronimus. et dicit̄ a cōp̄lecto cōp̄lecto-
ris. quia cōp̄lectis cōuerſionē et repetitionem qui sunt
duo p̄ se colores.

Concordia ē q̄n̄ fines
medietati versū cōuenit̄ et cōcordant. vt pa-
tet in veribus leoninis. Factib⁹ fortunam. festines frā-
gere lunam. et contra fatū faciet te cura beatū.

Quarta pars

de Coloribus rhetoriciis .VII.

Enduplicatio est genia
tio dictionis vel dictionum vel orationis ad laudes
vel virtutis alicuius. et non sicut locum quod sit in principio lumen
vel fine. ut Lucre pitem gladio crudelis nate necasti.
Lucre pitem non quod. mors pris morstua non quod. et que
cum quidam scemate quod dicit anadiplosis etiam cum epinalensi

Enunciatio vel iunctum
est cum dñe cle claudit sibi uno ipso posito in me
dio. ut aut etas forme deciderit aut valitudo. i. firmitas. et cōuenit cum zeumate.

Entētio fit quando cō
trarijs rebo oīo p̄ficitur ut In luctu rives. in
ter coniua luges. vībē rure cnpis. laudas bō turisī vī
be. Mane peto lectū. dimitto vespe tecū.

Entrarium fit ex quo
animus ex diversis rebo efficit certū. Ut quod sibi
non p̄cet quod mibi vel tibi p̄cet. Qui sua diuulgat p̄bra
credis quod tua celet. An metues egrū quē sanū despicie
bas. An soli cedes quē cum socio supasti quod dicat non. et
cōuenit cum zeumate. quod dicit antitheton.

Enuersio ē quādo ea
quem dictio in fine claz repetit. ut Qui viciū
sperniſt sperniſt ſimola ſperniſt.

Eorrectio est quando
tollit quod p̄n dictū est et quod magis idoneū vī
apponit. ut sum min⁹ oblit⁹ decoris. quoniam dedecoris
ex quod dicor amās immo verati⁹ amēs. et cōuenit hic co
lor cum figura. quod dicit epidiocesis. de qua infra dicā.

Dyafrosis ē dubitatō
ut Eloq̄ans sileat. et dī a dyā. quod ē duo et fo
rofis quod locutio. Inde dyafrosis. i. duplet locutio.

Dyalitos ē figura lo
cutōis i theologia familiaris. qn̄ aliq̄ vox vel
dictio ad duo trahit. ut Neq̄n̄ rapiat vel leo aīaz meā.
scilicet q̄ est vel leo. vel leo non rapiat.

Diffinitio ē brevis de
monstratio rei p̄ orōdem facta. p̄ prias rei ample
ctens p̄pictates. ut Prodig⁹ ē quod vicio retinenda p̄
fundēs. Larg⁹ quod sumptū facit ex rōe libēter. Parcens
quod retinet quod depositum vīsus. Qui retinet cupide
quod res depositum auar⁹. Prodigus. ut largus sic distat
parcus avaro.

Dubitatio fit cum ali
quis oīdit dubium se cē et ignorat quod sit potius
eligēdū. ut Tu quod es ignoror. quod te quod noīe dicā. Pescio
sidicā spūcissime non erit equū. Si scel⁹ appellem min⁹
ē deformior an sis. Neq̄o; iōgō nūc hīnūc placillō.

Ebasis ē euagatio pre
ter materiā. et dī ab eī. et basis quod ē fun
damentū. quod ex materiā quod ē fundamētū. cū sīm materiā
inq̄rendi sint sermones. vīn doctrinale. Ex materiā de
scribēs. vana vagat. Autor. et hāc plures ebasis dī
refigurā. Quidā dicunt ebasis. p̄ eu diphthongū. Et
ē ebasis bona digressio sī sepe autores faciunt quod relata
materia digressionē faciunt. Et dī ab eu. quod ē bonū.
et bas quod ē vado sine ḡdior. In ebasis. i. bō digressio.

Ep̄phasis. que ponit a
grecis. sī tropo ē exp̄ssio loquendi. et fit cū volē

tes exp̄mere aliquid accidēs utimur noīe substātiuo pro
adiectiu significāte illud accidēs ad maiore exp̄ssio
nē. ut si ponat scelus p̄ scelerato. p̄tus p̄ p̄tuoso. To
bias. Hubere p̄tū p̄tū letat. Et dī ab en. quod ē in. et
phasis locutio. vī exp̄ssio quod expressa locutio. sī q̄sdā
Huḡo dī. Emphasis. i. exp̄ssio. quod q̄dā figura lo
quendi. s. cū volum⁹ abūdantiā et exp̄ssione alicui⁹ accidē
tis in aliq̄ notare solem⁹ illud appellare. noīe accidētis.
ut Dauus est ipm̄ scelus. vī emphaticus ca. cū. et hinc
emphaticē adūbiū ut emphaticē loquē iste. i. exp̄sse. s. tali
figura. Et emphatico cas. i. emphaticē loquē. et nō q̄ em
phatic⁹ qn̄ dī audax et icrepator. q̄ talim̄ ē exp̄sse loquē

Endyadis. que ponit
a grecis. sub scemate ē cū duo adiūgūtū sub
stantia et alter p̄ resoluti in adiectiuū. ut Arma virūq̄
cano. i. armati virū. vī dī grecis. Endyadis fit resolute
in mobile fixo. et sīm doctrinale fit etiā eccl̄uero. ut Ar
matū virū. i. arma et virū. et ita ē duplex endyadis. s. disū
cta et p̄ncta. Et dī ab en. quod ē in. et dī. quod ē duo. et dī
quod ē inseparabilis p̄positio et nota resoluteis. quod duos
in vī resolute. Pap̄. x̄o dī. Endyadis ē figura cū
duo diversa noīa in vīna p̄uenientiā p̄iunguntur. ut im
pertem et p̄ciam p̄ impertem p̄cede.

Endiogenesis que ponit
a grecis. sub scemate fit cū sup̄dictū in melio
rem p̄tem corrigit. ut iste est cert⁹ amās. immo certio.
imo certissim⁹. Et dī ab epi. quod ē sup̄. et dīan quod ē claz
et scēsis quod ē cēsura. et dī correctio in rhetorica.

Endilogus similiter po
nit a grecis. sub scemate. et sup̄dictor replicat
io. et dī ab epi. quod ē sup̄. et logos. quod ē sīmo. q̄i de sup̄o
rib⁹ sīmo. et idē ē quod revolutio. Scđm̄ em̄ bug. ab epi. et
log⁹. dī h̄ epilog⁹ gi. i. sup̄locutio alicui⁹ rei. vī brevis
recapitulatio p̄dictor. et p̄prie in fine cāz in medio in
dicij vī extrema p̄te libii. Et inde h̄ epilogū ḡj. idem.
et epilogogas. i. epilogū facere breviter p̄dicta recapit
ulare. et ē adiectiuū.

Epidimone. est trop⁹ in
theologia. qn̄ dictio repetit ad maiore certis
tudinē p̄ siderq̄ de p̄missionē. ut Amē amē dico vob. et re
ducit ad epizēsim. et dī ab epi. quod ē s. et monosynū. q̄si
vn̄ dictio ē sup̄posite p̄petitio. vī grecis. Epidimē. fit
sīvor fit crebrio p̄petita. Alij dicunt quod epidimone fit qn̄ di
ctio nō tō p̄petit. s. p̄ncipiū et finis variat. Et h̄ oīdit ex
emplū doctrinal. ut Expectās expectavi dñm. Canēs
canebat. Landās landabo. Et dī ab epi. quod ē s. et mo
non quod repete. q̄li superioris repetitio.

Eebasis. ē bōa digres
sio. De h̄ etiā sup̄ dī in ebasis ibi require.

Euphonia est pulchra
locutio ut meridies. p̄ medidies. et sīm q̄sdā
fit dupl. s. qn̄ līra ē insponit. ut nobisc̄ p̄ cū nob. Vel
scribit et nō p̄fert. et circēo circūnacta. p̄p̄ malā cōso
noritatem. et dī ab eu. quod ē bonū. et phonos. quod ē son⁹. q̄i
bō sonatas vel bon⁹ son⁹. Vī euphonie ca. cū. i. bō
sonas. et excusat cacephaton. sīm doctrinale. Cū reti
ces q̄ turpe sonat euphonia habet.

Euphemismos ē bona
ibi p̄ ip̄o mutatio ut exultabit lingua mea
inficiā tuā. i. exultādo. p̄nūciabit. et dī ab eu. quod ē bonū
et p̄hemismos. quod ē mutatio. q̄li bona mutatio. De hoc
sic dicit doctrina. Euphemismos erit p̄ ip̄o pouete
p̄bum. Exultat dñi vocem meā lingua sup̄ni.

Quarta pars

Exalage ē mutatio quā
do p numero plurali singularis ponit. hū pa-
pi. De hē dicā. q̄n determinabo de allothe ca in ca-
pitulo de synthesi fine r̄ dī ab ex qd̄ ē ex. r̄ aleon qd̄
ē alienū. r̄ logos qd̄ est fmo. q̄si etēneus r̄ alienus fmo.

Exclamatō ē cū frequē
ter clamāt. vt O quātis. o q̄by. o qualib⁹ es vi-
duata. r̄ cōuenit cū p̄fōnes de quo dicā infra.

Fantasia. s̄m grecismū
ē sub tropo. et interptat̄ fieri locutio. cū qd̄ ē
animati attribuit inanimato. vt Hēges loq̄tur. r̄ que-
nit cū somotopeia. vide etiā in suo loco.

Oradatio fit cū de pre-
cedenti voce subseq̄ns format̄ q̄si p̄ gradū vo-
cū. vt Quid leuius fumo vel flama. flamē qd̄ flamine
vētus. qd̄ vento mulier. qd̄ muliere nibil. Et grecism⁹
dīch. Quēcūq̄ videt cupit. r̄ quēcūq̄ cupiunt allīc. al-
lectum viciat. pdit viciatū. r̄ cōuenit hic color. cū figu-
ra qd̄ dī climat̄. Cōuenit etiā cū tropo qd̄ dī metalefis.

Dalage cōtinetur sub
scemate. Unde etiā de ea dixi in capitulo de
scemate quasi in fine.

Dofora ē obiectō que
potest fieri ab aduersario. r̄ dī ab ypos. qd̄ ē
lub. r̄ foros. qd̄ ē fero. i. dico. Inde yposta. i. subditō.
vel obiectio ab aduersario facta.

Ipos interpretat̄ vñ
banitas et fit qñ vni vel ad vnum sit locutio
plurali. vt nōtis bone p̄sul. vñ doctrinale. Dī esse le-
possermo directus ad vñ. vtens plurali velut h̄ no-
tis bone presul.

Lito ta. tes. vellito ta
te vt ait grecis. sub scemate. interptat̄ min⁹ di-
ces r̄ pl⁹ signās. vt nō nos. imo yet⁹. istenō ē insipies.
si sapies. gen⁹ r̄ sp̄es nō vidētur sumpl⁹ dici. imo multi-
plicē. Et m̄nēra nō sp̄nas. si libēter suscipias. Nelecd̄
neros cū pl⁹ dicit r̄ min⁹ signat̄. vt dicit papias. r̄ vt ait
doctrinale. Fiet sub ea formādo negatio bina. Et sic
h̄m enī litore fit cū due negationes vñ faciūt affirmā-
tionē. vt sedeo necnō r̄ scribo. r̄ dī a litos qd̄ ē dissolu-
tio. qd̄ due p̄tes resoluūtūr in vñ. et est cōtraria litore
cūdā tropo qui dī ypbile.

Ocupatio fit quando
dicimus nos p̄terire aut nescire aut nolle dice-
re hec q̄ marime dicimus hoc mō. Quid referā quātis
tuā sit maculata innētus flagitijs. r̄ grecismus ait. Oc-
cupat hic color. cū quid trāsire p̄bat nec transit p̄te-
recedea piuria furtā rapinas. Ledia forte dare si p̄-
bisista referrem.

Oliopomenon est sub
paucis h̄bis multorū cōprehēsio. vt b. Tñit
amor paridē. vñ hic. Mors mala. mōis intus. mal⁹ act⁹.
mōis foris vñsus. Luba. puella puer lazarus ista notāt̄.
r̄ dī ab olon. qd̄ ē totū vel multū r̄ pomenon qd̄ ē con-
iunctio. quasi multorū brevib⁹ verbis adiectio.

Ropasia ē attributio
pprietatis vñius alteri vt lingua mea medita-
bitur iusticiā tuā. Lingue em̄ est loq̄. r̄ cordis medita-
ti. vñ qd̄ ē cordis attribut̄ lingue. et dī ab omos qd̄ ē

de Coloribus rhetoriciis

vñ. r̄ pasia qd̄ ē passio q̄si vñto passio r̄ attributio.

Ophosis ē expositō
ignoti p̄ eq̄ vñ magis iñtū. vt Quid ē palmi-
tas. p̄tarō as. l̄ qñ p̄ grecū expōs latinū. vt qd̄ ē hō
antropos. qd̄ ē currere. rectē. r̄ dī ab omos. qd̄ ē simile
r̄ phosis. qd̄ ē expositō q̄si p̄ sile expositō r̄ reducit ad
omozenism. qd̄ ē notificās vñā r̄ p̄ alia.

Dīsantia est questō cui
nō p̄ vna voce r̄ndēri. vt q̄ geremus bellū. q̄
auxilia nob̄ p̄ata erāt. q̄ serit q̄ subuenire velit cū tam
acerbe socio tractanerim⁹. r̄ vocat a tullio hec figura
r̄ interrogatio.

Precisio est cuz dictis
qbusdā qd̄ cōceptū ē relinq̄tur in audiētūz
iudicō. vñ grecismus. Concipe. p̄ceptū tela. p̄cōsio fiet.
vt te nō equū certamē ponere mecu. Nunq̄d ego reco-
lo. qd̄ tu fecisti. sed dicere nolo. vel p̄cōsio fit cū aliq̄s v̄
ba in animo p̄cepit r̄ loq̄ndo interr̄pit.

Dīrofoēissim grecis.
Sub scemate ē cū aliq̄s clamāto deū. leticiā vñ
indignatōnē ex̄p̄mit. vt O dī in quātis anim⁹ p̄satur
amātis. r̄ dī a pros qd̄ ē ad. r̄ fonos. qd̄ ē sonus. q̄si se-
bñs ad sonū. i. exclamatōm. qd̄ h̄ color. dī exclamatio.

Dīrosopopeia fit quan-
do ināiatū lod̄s ad aiatū. vt Qui mō nō sonis
fueram. qñq̄ libelli. vñ qñ ināiatū ad ināimatū. vt tra-
loq̄s fontib⁹ r̄ marib⁹. vñ sit tot modis vt metaphorā. r̄
dī a. p̄sos qd̄ ē p̄sona. r̄ poio is. qd̄ ē fingo. q̄si fimo fa-
ctus a ficta p̄sona. l̄ dī a. p̄son qd̄ ē p̄sona. r̄ poio. qd̄ ē
fingo. q̄si dictio noue p̄sona. et reducit ad metaphorā
cū fiat qñq̄ q̄ irrdōnale loq̄s r̄nali. vt nob̄ testudo lo-
cuta ē. r̄ h̄ figura sepe incēnīt i. theologia. vñ damasce-
nus. Quoniam scriptura r̄ psopopeia. i. p̄sonarū fictione
vñ. r̄ vt de ināiatis sic de aiatis loq̄. sic illud. Dīre vñ
vit r̄ fugit. hug. x̄o sic dīc. poio p̄ponit cū psopopeia. qd̄
ē p̄sona. r̄ dī h̄. psopopeia ie. i. p̄sona p̄fictio vel cōfir-
matio. vt cū res nō loq̄s introduce loq̄s. vt ego ce-
lā tegō oia. r̄ ego tra calco ab oib⁹. In doctrinali dī.
p̄sonaq̄ nouā formās dat. psopopeiam.

Dīrothesēosparalāge
fit qñ vna p̄positio ponit. p̄ alia. vide i. suolo
cōi. q̄nta p̄te

Ratiocinatio fit quādo
aliqua sc̄po q̄rit r̄ōem. r̄ postea ip̄e dīc. vt di-
nes auar⁹ egēt. q̄re nō cōpetit vñsus. tangere p̄t amēt.
cur ne minūt acētus.

Repetitio fit ex eo q̄ ea
dēdictio i. p̄ncipio pliū claz̄ repetit̄. vt Lau-
date dñm de celis. latida. cū i. excels z̄c. r̄ vñ dīc vñt
repetitio. p̄silio. p̄plexio. r̄ p̄uenit cū scemate. quod dī
anafora.

Sententia. in rhetorica
idē est qd̄ p̄bū cū p̄pōit aliqd̄ ad breuitatē
aliqua moralis instruetōia. r̄ ponit p̄secutō. vt h̄m grecis-
mū. Cui satis ē qd̄ h̄ satis illū cōstat h̄c. Cui nihil ē
qd̄ h̄. sat̄ p̄stat illū egēt. q̄ facit p̄t̄ nō copia sufficiētē
r̄nō paupertas h̄ mētis hiat̄ egēt̄. i. auaricia. H̄ilr̄ hic
H̄ic liber ē q̄ vñtis nō ē h̄u. Hug. x̄o dicit. I. senten-
tia. dī h̄ sñia tie. indicū vñ litis decisio. vñ firma r̄ indu-
bitata r̄ñsio. vñ aiaduersio. vñ sensus vel intellect⁹. H̄e
sententia qd̄ā color. rhetoricus dī. s. breuis orō aliquid

Quarta pars

moralitatis generalitatem probabiles, ut obsequi aicos, veritas odii partem, et sua de simosussa sum. sententia plena, et propositum est in gregio. Sima simplis dicta in bona pte accipit, et dicit filio. Sententia est determinata acceptio alterius ptes contradictionis.

Synthetism doctrinale
sit dupl. Uno modo est accidentem mutantem pcpue nuncius inter, ut vicaria fuit mlt qd si mlt. Hic iste modus non est mutatio de scda persona ad tecum, ut nobis pce de nos lauet ille reat. vniuersus. Dicitur bene spes synthetis est. Et differt h modus a tropologia, qd ibi sit transpositio ecclae persona ad secundam. ut domini sal. et super plm tuu bndicto tua. et dicitur quod est thesis positio quasi simul positio.

Somotopia ponitur a
grecis. s. tropo. et queit cum fantasia. et est somotopia, cu res ico:pea reducit ad locundum. ut cum dicitur rallego loq. et dicitur a soma qd est corp. et poio qd est fingo. Ind somotopia. i. figmentum corporis. v. dicitur a soma qd est corp. et thes qd est positio. et poio is. qd sunt facti nois positio. Subiectio in suo loco est in quinta pte.

Raducto fit cum ali
qd nomine p suos casus varias. et queit cu qd est scemate qd appellat poliptotum. v. grecis. Visce p casus vocem traducto fiet. ut similis i vita iocundi est tibi vita. In decoro vita pages potute relicta. v. est fit i posu- natio. ut sur illa curas q multas dat tibi curas.

Ransitio est color per
quem continuum dicta dicendis. ut audistis qd est se pbius ille penti. Nunc qd est pares audire vi- cissim. Itē. Dicto de noie dicendum est de pbo. vel fit qd b:enter ostendit dictum et postea qd sit dicendum.

Tropologia s. m. greci
simus s. scemate. est pusiio ad aliquem p secundam p- sonam. ut simi esal et super plm tuu bndicto tua. et dicitur a tropo qd est couersio et logos qd est fimo. qd simis pusiio. et eadem cu apostropha. hug. ei dicitur qd tropologia est excusatio sensus spiritualis v. moralis et figuratio intelligentia locutum. v. emendatio vite. Et in tropologicis. et tropologice adubitis. et tropologico cas. et tropologizas. tropologice loq. Nam. at sic. dicitur. tropologia moralis instrucio. ad instrucione et correspondem mox sine aptis sine figuratis simibz. plata. Immō de allothece. put est figura constructio sim qd de ea determinat p. videamus. Posset h ppetetur vici de septem regulis ciconi. et spes distinctis. s. comate. colo. periodo. sed post allothece de eis dicemus.

Allotheca. est improprie
tas constructiois ex eo qd dictus est eo posite co- struit in dividitate accidentis. ut ego soctes lego. recipiunt alia constructibilitate quam habent a na. ut soctes est al- b:pede. et dicitur ab alio qd est alienum et thes qd est positio. vel theca in allothece. i. aliea et diuisa positio accidentis lac- cidentum. qd scemantur dicitur a donato. et lexos et dianeos di- uidit ab eodem. Hic non qd figura est elicetiosa ipro- petas vnu autoritate v. pmoditate. plata. et fimo h aliqui est tolerabilis et extededa. aliqui tolerabilis et non extededa. Tol- erabilis et extededa est illa qd plb: h eiusq; vici. qd vnu et pmoditate. pbas. sic enocato et receptio. Tolerabilis h o- et non extededa est illa qd plb: h vici. qd rois. qd tm autoritate pbas sic antiptob et pagoge. Spes allothece fimo prif. sunt qnq. s. plensis. silensis. zeuma. synthetis. et antipto- sis. De singulis p ordinem videamus.

de Allotheca .VIII.

D. Rolensis. est presumpcio

rex explicat p ordinem sequatur. ut aquile vola- uerit. habet orientem. illa pbo ab occidente. et dicitur a p qd est p. et lexis qd est suppositio. in ples qd est ples. Et spes ples ut vult p. i. j. m. s. t. tres. Pria qd fieri p solos rectos. de qua talis datur regula. Cum fit divisione p solos rectos pponendus est in multis p. c. cu pbo. et dividetia debet sequi sine pbo. tu singulare tu ples. ut hoines sunt. Ille malus pbo. mines sunt hi boni illi mali. Ex p. p. qd est c. g. r. u. divisione. Oculi alti tercius alti sinistri. l. Hoines h. est boni ille malus. nisi forte excusat p. antiptosim. ita qd ille in multis pces. des ponat. p. g. t. qd dividetia non procedunt pbo a qd ille in multis regat. et respectu est fiat divisione. cu ois divisione hec fieri respectu pbo. l. atque b. t. n. Secunda divisione h. fieri p rectos et obliquos. c. r. g. l. a. t. e. Quoties fit divisione p rectos et obliquos. anponendus est g. t. s. p. l. a. l. i. s. l. singularis nois collecti si ne pbo. et postea debet sequi dividetia cu pbo t. a. singulare qd ples. ut hoines h. est boni ille malus. l. hoines. hi sunt boni illi mali. v. Rone get. alijs sunt fortes alijs debiles. Tercia divisione h. fieri p singulos obliquos. et tunc dicitur pponi obli- quus cu p. t. c. i. p. o. p. s. t. r. c. t. r. i. t. r. a. s. t. i. c. et dividetia respectu illius subsequi p obliquum. ut Aquilas volatilium huius ab oriente. illius ab occidente similis est. celeritas. et potest fieri p obliquos casus. ut aquilis volantibus. huic relin- quis orientis. illi occidens. Aquilas volantes. hanc dimisit orientis illa occidens. Aquilis volantibus. hac gaudet ori- ens ista occidens. Potest tunc divisionem sumi p genitium et dividetia p. alios obliquos. ut aquilas volatilium. huic relinquis orientis. illi occidens. et in ablativo sicut. H. qd quia ipso pote opere ples. Ad h. dicitur qd a p ordinem p posterum. qd illi non postponitur sicut pbo. s. h. illa. cu dicitur. Aquile volauerit h. ab oriente. illa ab occidente. H. ead est h. est ples. mecum tecum secum. cu potest sit ibi anastrophe. Ad h. dicitur qd ibi est multiplex figura. cu dicitur. aquile volauerit hec ab oriente. illa ab occidente. Nam ex eo qd non singularis numeri respiciunt plurale. est ibi allotheca numero rum. ex eo qd p posterum sicut pbo. est ibi anastrophe. qd tam sunt ibi tres attributones. una pluralis. et due singula- res ibi est zeuma. sed ppter. modus dividendi ibi est ples. Unum non credimus qd prolenis p se sumpta sit figura co- structiois. s. qd defacili non ptingit in simone sine figura constructionis. I. posuit a p. stiano inter spes allothe- ce. Quidam dicit qd inquit dissimilia redditur pbo mediata divisione. est ibi figura constructionis. Inquit est ibi facultas qdam veniente interpretationis de toto ad ptesita qd ptes dividentes postponatur. cu naturaliter sunt priores. Est enim ibi figura locutonis. et hec fit qd implicite. ut alter in alterius iactates lumina vult. H. C. Vana locuti sunt unusquisque ad primum suum. Quod explicite. ut in supradicto exemplo. aquile volauerit et. Nota qd si constructio interponatur non bene dicitur. ut aquile volauerit. hec ab oriente. et illa ab occidente. qd determinaciones qd sequuntur p. t. i. m. suppositum et partim apposi- tum non sunt copulabiles alicui voci. Querit etiam de h. quod dicit p. stiano. in mino. qd qui non ponat in constructionibus divisionibus. qd conuenienter dicitur. Hoines qd legunt hic est sortes ille plato. Ad hoc dico qd qui non ponat in locutonibus divisionibus. ita qd sit alter p. dividetia hac de causa. qd dictio dividetia venit in locutone. p. pte divisione. Hec hoc relatione qd refert totum suppositum sui antecedentis. Itē querit de hoc qd dicit p. qd fit divisione p rectos et obliquos. Apponendus est g. t. s. p. l. a. l. i. s. l. singularis nois collectimi. qd Arestote. tale ponit divisionem. qualitatatis. aliud continuum aliud discretum. nec tam iste g. t. s. qualitatatis. est g. t. s. pluralis. nec genitius singularis nomis collectimi. Ad h. dico qd talis divisione est inconveniens fimo p. excusat tunc more philosophi talis divisione. qd Aresto. ibidem intendit dividere qualitatem fimo qd est universale genere p. coartata ad nume-

Quarta pars

rum vel ad genus. Et ideo vsus est diuidetur in neutro genere. quod magis aptum erat tali divisioni. Querit etiam de his quod dicuntur. quoniam divisione per solos obliquos necessaria est ut principio et transitorium faciat. Contra. qui enierit dicitur aq[ua]litas quo latet huius ab ouente illius ab occidente satis est celeritas. Et in tali divisione non est principium. Ad h[oc] dicitur quodam quod necessaria est ut principio. id est utile. quod divisione spiritu respectu alicuius attributum. non tamen spiritu est ibi principium. ut in predicto exemplo. Nos vero dicimus quod spiritu necessaria est ut principio vel suppletione illius. propter rebus certe intransitorium. quod enim ipsum et divisionem respectu cuius divisione subsequuntur. si tamen fiat divisione aliquantum. ita quod non sit ibi principium. vel suppletione illius. ut Dux hominum. unde videt Socrates. alius videt plato. Dico. quod vel erit ibi eclipsis principij. vel erit simplex principium. non divisione noia. Ita quod non in divisione possit fieri per vitum. Dico quod non. quoniam utrum nullum recipit auctoritate respectu cuius possit fieri divisione. sed perfecta per se facit rationem.

Data hic. quod nominatur
nunc quod apponitur ab eo substantivo in numero nec in persona quod non supponit ei. Unum enim dicitur. unum homo. sum hoies. Unus Lucanus Cesar erat oia. Ut autem aliquantum recordat cum sequenti et non procedenti per plenum vel anastrophe. eo quod intelligit animus. ut Rixam amatum reintegratio amoris est. Et omnis res est geritur solidata lana fuit. Et proposita. Testimonium tua me ditatio mea est. et arma vero gladii est. Ruptus vero unus pugnabit est. Et scias quod in hinc locutionib[us] tantum supponens debet procedere h[oc] pugnabit est. et in immediate iungi. si autem sequitur tantum ille post pugnabit incongrue dicere. unus non procedimus hinc latinitates. Testimonium tua est meditatio mea. vel arma est vero gladius. vel meditatio testimonium tua est vel unus gladius arma est.

Hylensis est dissimilium
clausularum. per unum ab eo conglutinata conceptio. Et vera synecdoche est causa. quod est sumptio vel captio. Individuensis. id est conceptio. Sit autem conceptio quatuor modis. per genera. numeros. personas et casus.

Conceptio generum. est di
ctionum diversorum generum sub adiectino pluralis numeri associatio. ita quod una cadat in proprietatem alterius. Et nota quod masculinum recipit et recipit. femininum recipit et recipit. Non masculinum recipit femininum et recipit a neutro. ut vir et mulier sunt albi. vir et masculinum sunt alba. Femininum recipit a masculino et neutro. sed non recipit nisi auctoritate sue rei. unus Lucanus. Leges et plebiscita sunt coacte. hic enim femininum recipit neutru. quod sustinendum est sed non extendendum. Neuter enim recipit masculinum et femininum. sed non recipit. quod primum est ad utrumque eam quod rem infra. Conceptio numerorum est dictionum diversorum numerorum. In dictione plures numeri associatio. Et est secundum quod singularis numeris recipit singulariter per exemplariam. ut socrates et plato legunt pluraliter recipit singulariter. ut hoies et asinus currunt. singularis numeris recipit pluraliter.

Conceptio personarum
est dictionum diversarum personarum sub dictione plura
lis numeri associatio. ita quod una cadat in proprietatem alterius. unus secundum est quod prima persona recipit secundum et tertium sub ab eo pluralis numeri et prima persona. quod ut dicitur in doctrinali. Conceptio simile sibi vult ab eo retinetur. ut ego et tu legitur. ego et plato disputamus. secunda recipit aliam etiam sine figura. per solam exemplariam. ut sortes et plato leguntur. In conceptione autem casuum attendendum est. quoniam recipit ablativum median te bac propositione. cum ut socrates cum platone currat. Et est

de Allotheca

notandum. quod in omnibus conceptis dictis recipiuntur recepta parte in dividitur per alterius. propter quod in conceptis personarum recipiuntur spiritus proprius personae. ubi persona recipiuntur spiritus est proprie personae. quoniam unus est honoris intentus in euangelio. ut per tuum et ego doletes queremus te. volvit enim benevolus maria honorare spiritus suum. proprie spiritus eius. ut exemplum daret virtutibus honorandi viros suos. Sit et conceptio personarum sicut et casum mediante propositione cum. sed nimis impropositum. ut Mecum sortes legitimus. id est ego et sortes legitimus tecum sortes legitimus. et tu et sortes legitimus. unde h[oc]g. Divelliuntur inde membris et pelias mecum. Ita est conceptio realis et conceptio vocalis. Conceptio realis est ubi res diversarum personarum sub ab eo pluralis numeri sociatur. ut Noslegimus. Conceptio vocalis est quod pertinet ad voces diversorum generum vel numerorum vel personarum. ut dictum est. Et sciendum est utrius est conceptio vocalis. ibi est realis. sed non convertitur.

Ed querit quod resoluta
tur per nomine plale positum conceptum. ut nos legimus
vix dicat. ego et tu. vel ego et ille. Ad h[oc] dicitur quod tale per
nomine dictum resolutum in suum singulare et aliud dictum. quod ca
reat discretione generis numeri et personae ut quedam ena
get ad incertum genus numeri et personae. et talis dictum defini
ctus est apud latinos. signat g[ra]m[mar]atica per nomine nos. rem locu
tem in personali proprietate prime personae. sed alsi in nulla
determinata personali proprietate. Ita cum dicitur. mecum sora
tes legitimus. solet quod enim an ille ablativus significet ablativus
antrum. ut utrum copule illi non mediante propositione. ad
h[oc] dicitur quod et ablativus signat. sed non supponit. Reducit enim
ad suppositum non mediante illa propositione. non per copula
tionem sed per quondam associationem. Hic non est masculinum et

Quarta pars

7migrat si intelligat geminari nulla est ibi repugnatio. **T**anq' pgrue dī. Et albi 7 nigre sunt ciues. **I**nuenit tū apud **H**uidū. **E**s specus ex eis structura punicea asper. **N**ō homini facilis nō adēndā fere.

Liedū ē hic q' vñitas addita vñitati facit plalitatē vñ xbū plale d3 seq. vt sortes 7 plato legit. **P**ot tñ cōgrue dici. **S**ocrates 7 plato legit. sicut illud. Cartago mariusq' tulit. **S**i intelligit diuīsim tāq' sint due. qz xbū reddit zeumate vtrig' ntō. i. sortes legit 7 plato legit. **S**i autē pñctio pñponatur et interponat duob'ntis singularis nñeri. xbū eis pñc reddie singulare. qd' distributō cōiunctionis facit. vt 7 sortes 7 plato legit. **E**t sic male dī. 7 sortes 7 plato legit. si 7 male dī. sortes legit. 7 ita dicunt multi. **A**t nos dicim' q' vtrig' est pgrua. 7 sortes 7 plato legit. 7 sortes 7 plato legit. qz xbū pñt respicere hñc c'minū 7 sortes 7 plato distributie. **E**t sic d3 in singulari nñero seq'. qz reddit singularit' vtrig' ntō. **P**ot et cūdē respicē collectie. 7 hñmō ē accipiedū plalit. **N**ō tñ seq'. qz sit dicēdū. sortes legit. qz collectōne pñmissa. postea distributio ē pgrue facienda hñmō. 7 sortes 7 plato legit. i. ipi legit. ita qz sortes legit 7 plato legit. **C**udem mō pcedim'. 7 ego 7 tu legim'. i. nos legim'. ita qz vtrig'. vñ ps. ait. **E**t agamenonis filius et menelai filia sociati sunt. **S**ilr 7 ego 7 apolonius scribimus. 7 certe oēs autores ēnt repb'clēdi nñitales locutōes recipentur. qz freqnt' his vñt. **H**i at singularis nñerus 7 plalis. pñctio ēn' posita copulēt. d3 eis reddi xbū plale. vt hñ 7 asini currut. **P**ot tñ alia pñderatōne xbū reddit pñntō. vt intelligat xbū zeumate reddit. 7 sic crit il la locutio ples. **E**t hñmō pgnē dī. hoies 7 asin' currut i. hoies currut 7 asin' currut. vñ **H**uidū. oēs syladestōq' troia dabit. **T**ē dicim' in psonis. qz pot pgrue p zeuma dici. ego 7 tu legis v'l tu 7 ego lego vel ego 7 sortes legit. 7 d3 in' tales ntōs tuc fieri qdā distinctio ad ostendendum q' due locutōes intelligant pñngi. **T**ales aut locutōes ab arte sunt. 7 sepe i. autorib' inueniunt. **V**nd **H**ora. **L**u qd' ego 7 plus meū desideret audi. i. quid ego desideret 7 qd' pl's desideret. **S**i aut cōiuctio pponat 7 in'ponat ntis diuīsor nñeroz v'l diuīsor psonarū. **D**icunt qdā qz nō pñt seq' aliq' xbū qz opoteret illud eē duoz numeroz v'l dnaz psonaz. 7 sic in'dicant istas incōgruas. 7 hñ 7 asini currut. 7 ego 7 tu legimus. **N**ec ego nec tu scribimus. nec hñ nec asini currut. **A**emincōgruitat' ē pñctio pñmissa. qz illa reçrit qz xbū reddit vtrig'. **N**os vñ dicamus eas pgruas. 7 sepe vñt eis antores. vñ ita inuenit in ps. **D**ec vos qz nec illi refert estis. **D**icim' g' qz pgruentissime seq' xbū plale. qd' bus redditē ē collectie. **P**ostea diuīsim pgruitate seruata. vt 7 hñ 7 asini currut. i. ipsi currut. ita qz hñ currut 7 asini currut. silr nec ego nec socij mei. pficim'. i. nos nō. pficim' ita qz nec ego. pficio nec ipsi. pficiunt. **E**p' eē i. tatiib' zeuma. 7 tuc xbū pñri nñero v'l psoneteneat. **V**n pcedimus. nec ego nec socij mei. pficim'. nec socij mei nec ego. pficio. **Q**ui tales locutōes cōdēnat. nimis sunt acuti. destruunt em' arte 7 omes autores.

Querit etiā an cōgrue dicat. **S**ocrates 7 plato currut 7 legit. cum diuīsim pcedam'. **S**ocrates 7 plato legit. **S**ocrates 7 plato currut. **D**icim' qz incōgrua ē pñt' repugnatiā. qz xbū alit' respicit illos ntōs pñctim' 7 alit' diuīsim. **I**n inuenit apud **H**ora. Ambulat acer fulc' 7 carissim' male rauci. **E**cce duo nñeri pñfundūt pñc cōceptionē 7 zeuma. qz autoritati ascribim' 7 nō arti. qz nō pcedim' qz bñ dicat. **P**etr' 7 iobes discipuli platonis legit. **I**nuenit etiā **A**ct. v. **R**ñdes aut petrus 7 apls dixerūt. vñb' tñ ē amōstatio bñ pñt esse numeroz confusio. vt ciuitas pse est pulchra. 7 qial boucs sine fraude moriūt. **S**i

de allothece .IX.

ent per appositionem possunt cōstrui dictiones dñner sñz personaz. vel diversor' genēz intransitue. vt ego Socrates curro. vel ego ipē disputo. 7 ego ille qui curro disputo. similiter ciuitas mediolanū est fortis. mācipiū berta est fidele. **L**iber decreta est magnus. **L**iber topi' ca est difficilis. **P**otest etiā dici liber topicor' v'l decretor' intrāsituie. sicut Linitas bononia. 7 vrbs ianua. 7 tñ posset dici. ciuitas bononie. et vrbs ianue. id ē vrbs qz est ianua. sed hoc nō multū aliquib' placet. qñuis inueniatur apud virg. dicente. **G**ubemq' patavi. i. vrbs que vocat patavū qz modo dicit' padua. **Q**uedā tamē sunt magis requirētia genitivū. vt Persona episcopi Substātia socratis. 7 tamē posset dici. psona episcop' ē honesta sicut potestas petrus ē bona. **E**t substātia socrates est corporeā. **H**mōi em' nomia ptem' 7 totū diversimo de pnt notare. **P**ota hic qz tonatus diuidit allothece. put est species constructionis in tres spēs. s. in plenissim' sylensim'. 7 zeum a. **P**ustia. vñ i qnq' spēs scz i. plenissim' sylensim' zeuma. antiptosim' 7 synthetism' **A**lij vñ dicūt qz allothece. put est figura cōstructōnis stricte loqndo diuidit in tres spēs. s. in pñstia. s. in synthetism' antiptosim' 7 synthetism'. **S**ed vñ don atū omes spēs qz allothece qz excusant vicin cōstructōnis cōpēdūt sub sylensi. 7 hoc patet p donatū dicente. **H**oc scema. i. sylensis late patz 7 fieri solet nō solū p pñstionis. sed p accidētia pñtūōnōis. **V**n oēs soleocism' qui fuit in poemate sine more sapientiū excusant per h scema. **E**t sñ pñstos oportet dicere qz zeuma 7 plensis sint figure locutōnis pñrie 7 per se loqndo. 7 sñ pñst. 7 sñ donatū. **S**ed contra hoc sic obycit. **H**e c opinio videt cōtradicere pñstia. qz diuidit allothece in qnq' spēs prout est figura cōstruetōnis. 7 maiſtri cōmunit' dicūt qz figure. qz variat' accidētia sunt qnq'. **A**d h dico sequēs maiſtri bene. qz plensis p se sumpta nō ē figura cōstructionis. sed quia defaciли nō cōtingit i sermone sine figura cōstructionis. **I**deo ponit a pñsti. inter spēs allothece. vt sup' dixi in plensi. similiter zeuma semper ē figura locutōnis. et tñ det colorib' rhetoriciis qz appellant adiunctū vel cōñctum. pñstia. aut ideo ponit zeuma inter figurās cōstructionis. quia semp' fit cñ allothece nñeroz vel psonaz.

Zeu'ma ē tercia spēs allothece sñ pñstia. 7 interpretatur adiuctio. **E**t sic describitur a donato. **Z**eu'ma est enīus xbū conclusio diversis clausulis apte cōnicta. 7 habet fieri tribus modis sñ. i. superiori qñ verbū pñmittit. vt legit socrates 7 plato. ii. medio qñ in'ponit. vt bebrei sunt 7 ego. iii. inferiori. qñ verbū supponit. vt tu quid ego 7 plus meū desideret audi. **B**eda sic dicit. zeuma i. cōclusio dī figura. qñ multa precedētia aut vno xbū aut vna sententia cōcludit. verbo. vt apls ait. **O**is amaritudo et ira et indignatio 7 clamor et blasphemia tollatur a vobis. sentētia. vt Qui ingreditur sine macula 7 opatur inficiāt. qui loqntur veritatez in corde suo zc. **A**d vltimū ita cōcludit. Qui facit hec nō cōmouebit in eternū. **A**lexāder aut dicit qz zeuma ē qñ idē xbū v'l adiectiū ad dinersa pertinet ita qz cū vno construit imp' oprie. vt cū dī. **H**ic illius arma. hic illi' curru fuit. Et cōstruit iste ntis pluralis arma cū hoc verbo fuit improprie. **S**i aut diceret hic currus illi'. **H**ilius arma fuit nō esset tolerabilis locutio. silr h ē zeuma. **E**t apolloni' scribit 7 ego. 7 cōstruit hoc pñnomē ego qd' est pñme psonē cñ h verbo tercie psonē scribit. **E**t qz ritur vtz hic sit zeuma. **Q**uid nisi leserūt pbñlida silue. 7 rñdet qz non quia nñq' est zeuma sine quādam distributōne vel adiunctione h reducim' predictū exemplū ad cōcidentiā ad illam. s. spēm qz sub alijs specieb' nō continet. s. sub synthetisi sine sub allothece. 7 h nomē qd' cōstruit cū h xbū leserūt ppter multipli-

Quarta pars

tatem quā habet cū interrogatione. Quidā tñ dicunt qđ ponit aduersarialit. vt qđ i. in qđ leserunt phillida silue. nisi qđ erāt secrete. s̄ qđ pñ dictuz ē verū credo. Et Grego. in moral. sepe simili latinitate. vt it. Fie aut̄ zeuma p̄ cōnūctione copulatinā. vt socrates legit & plato. p̄ aduersatiū. vt vos estis mudi s̄ nō om̄es. per disiōctiū. vt socrates legit v̄l plato. Vel p̄ aduersariū sp̄andi qđ. vt ego lego mēlī qđ tu. v̄l p̄ aduersariū sili- tūdinis. vt iste legit sic ego. Et p̄ hanc dictionē nisi. vt null⁹ hō legit nisi ego. s̄lī p̄ hāc dictionē nec. v̄t nec so- cij mei nec ego lego. Querit vtrū zeuma sit figura p̄structōnis sic p̄s. v̄t v̄lle. Ad h̄ dicūt qđā q̄ zeuma tis due sunt sp̄s. q̄ vna p̄tinet h̄ figura p̄structōnis. vt appolloni⁹ scribit & ego. Aliia sub figura locutōnis. vt scribit ḥgilius & mulier. Hoc tñ dicimus q̄ zeuma s̄ ē figura locutōnis. & r̄ndet colorib⁹ rhetorici⁹ q̄ ap- pellātur adiunctū vel p̄metū. p̄. aut̄ iō ponit zeuma int̄ figuras p̄structōnis q̄ sp̄ fit cū allotheca nūeroz v̄l p̄sonaz. Nō hic diligēter q̄ fm̄ naturā zeumatis h̄bū & adiectiū. sp̄ debēt reddi primiori int̄. vñ p̄uenie- ter dī. ego & tu legis. v̄l tu & ego lego. vir & mulier ē al- ba. vel mulier & vir ē alba. Multa vtilia p̄tinētia qđ zeuma. sup̄ dixi v̄bi determinam̄ de sylensi.

Antiptosis est quarta species allothece. fm̄ p̄stia. sub q̄ p̄tinet an- tithesis. Est aut̄ antiptosis positio vnius casus. p̄ alte- tero. vt sermonē quē andistis nō est mens. & In cōuer- tendo dīs captiuitatē syon. et dicis antiptosis ab anti quod est cōtra. & p̄tos quod ē casus. Unde antipto- sis. i. cōtraria positio casus ynius. p̄ altero. Et hec figu- ra in autorib⁹ ē excusabilis aliq̄ rōne sustinēda. tñ q̄rt dicit qđā poeta. si fuit errādū cās habz erro; honestas s̄nō ē penit⁹ errēdēda. Antiptosis aut̄ p̄tinet sub se ypalage. q̄ ē casuū p̄mutatio. et fm̄ h̄ p̄tinet sub figu- ralocutōnis. Ypalage aut̄ dī ab ypo quod ē trans. & lage qđ ē mutatio. vñ ypalage. i. trāmutatio. Fit aut̄ qñq̄ in re tñ. vt biere. r̄j. Pittamus lignū i panē ciuis id ē panē in lignū s̄ exp̄m in cruce. Qñq̄ i voce & in re vt malis sapor edit ora. i ora edunt malis saporez. De ypalage etiā sup̄ dixi in ca. de seemate in fi. Querit q̄ sit cā excusans viciū cū dī. sermonē quē andistis non est mens. vñctionē quā accepistis ab eo maneat in vo- bis. & virgīl. v̄bē quā statuo v̄ra ē. Nō cīm ibi videtur esse necessitas v̄l comoditas aliqua. Ad h̄ dicim⁹. q̄ imme- diata cōiūctio relatiū & ancedētis ē cā ppter im- plicatiōnes ipsius relatiū & ancedētis. vñ incōgrue di- cere. sermonē nō ē mens quē auditis. si hō queratur vt̄ possit in alijs casib⁹ tolerari. Dicim⁹ q̄ sic si imme- diate ingeret relatiū & ancedens. vt sermoni cui int̄- dis nō ē mens. hec latinitas tolerari posset si autoritate habereſ. Et vt dicit alexander. cū dī fm̄onē quē au- distis nō est me⁹ hec dictio sermonē in pte accusatiōne & in pte nr̄e tenet. accusatiō fm̄ qđ respicit h̄ verbū au- distis. nō fm̄ qđ cōstruit cū h̄ verbō est.

Syntesis vel syntho- sis. est quinta species allothece. fm̄ p̄stia. sub qua cōphenduntur oēs alie sp̄s allothece. s̄. euocatio. appositiō. synodoche. allotheca. generz. nūeroz. tpm. p̄sonaz. modoz. & singuloz. accidentiū. ex qđ impri- prietas surgit. & dī a syn quod ē cōtra. & thesis quod ē positio. Inde synthesis q̄li p̄tra naturalez positionem.

De singulis aut̄ sp̄bō p̄ ordinē videamus.

Euocatio. est dictōnū. Diversaz intrāstina adiunctio. ita q̄ vna tra- batur ad impropositatem alterius. vt ego p̄stia. lego.

Euocant aut̄ p̄noia prime et secūde p̄sonē. vt ego p̄stia. lego. tu p̄s. legis. Et verba substantiua & voca-

de Allotheca

tina. vt pr̄slian⁹ sum p̄sti. vocor. Accidētalia hō en- care non p̄nt p̄ se. nisi hoc nōmen q̄. vt q̄ lego disputo vel p̄ticipiū vel nomē adiectiū vel etiam aliud nōmen cōnenientis significationis. vt sedeo i se deo des. Un̄ bic nota q̄ nō tñ tercie p̄sonē fit iūgi cuz h̄bo prime & secūde p̄sonē. ex pte sup̄positiōnē quatuor locis absq̄. p̄nomine ibi posito. in q̄b̄ est euocatio. Per ad- iectiū vt celer curro. p̄ nomē relatiū. vt q̄ lego dispu- to. p̄ participiū. vt legens pficio. Et p̄ vñ p̄nomē ep̄hemētatio. i. appositiū triū personaz. vt ip̄e lego ip̄e legis. ip̄e legit. Item p̄noia terinatina ab his p̄ noib⁹ ego & tu. p̄nt euocare hoc relatiū q̄. rōe ḡtī p̄su- mitui in cis intellecti. vt me⁹ filius q̄ lego disputat. n̄t fili⁹ q̄ legim⁹ disputat. tu⁹ filius. i. tui q̄ legis disputat. vester fili⁹ qui legitis disputat. vester filius qui legitis dormit. De hoc etiā sup̄ dixi in tercia pte in ca. de pos- sessiōnē. Item scias q̄ cū dī. Habeo voluntatē co- medendi solus. iste nomiatiū solus euocat ab h̄ ver- bo habeo mediante hoc gerūdī comedēti. & p̄struit. cū hoc h̄bo habeo p̄ regimē. cū gerūdī tñ p̄ tētermi- natēm. s̄lī si dico. Habeo voluntatē cōndi sol⁹ & r̄ta de p̄similib⁹. Itē nota sic nomē substatiū recipit ad- iectiū. vt bonus hō. ita h̄ h̄bū sum. vt sum bon⁹ & su- m⁹ boni. ita q̄ nullū aliud substatiū ē ibi necessariū. et h̄ in p̄ma & secūda p̄sonē. sed nō i tercia. Un̄ p̄t dici. ego potestas sum bon⁹. ita q̄ adiectiū respiciat h̄bū tñ rōe sup̄positiō significati. S̄i in tercia p̄sonē male dī. potestas ē bon⁹. q̄ h̄bū tercie p̄sonē nō h̄z i se sup̄positū finitū. S̄i scire te volo q̄ euocationū alia est figura. alia nō figura. Fignra est illa q̄ fit ex pte sup̄posi- tū. Nō figura q̄ fit post h̄bū. quia h̄bū nō tenet seqn̄tiōnē cōformari in numero v̄l p̄sonē. vñ cōuenienter dī. ego sum tu. & tu es ego. v̄l sum ille. s̄lī. ego nō sum tu. vt tu non es ego. Item euocationū alia respectiva alia absoluta. Respectiva est illa que fit habitō respe- ctit ad p̄sonā h̄bi. vñ p̄t dici. Sapiēs lego. ita q̄ hoc nomē sapiens euocat ab hoc h̄bo lego. Absoluta est q̄ fit nō habitō respectu ad cōsignificatōem h̄bi. & fm̄ h̄ male dī. P̄ustian⁹ scribo. Itē euocationū alia confu- sa. alia dīscrēta. alia media. Cōfusa ē illa. quādo nomē distributiū euocat. vt quisq̄ ex hoc saro meū consi- stere p̄t. Nā p̄nomē sic positū cōfuse demonstrat se- cundā p̄sonā. ita q̄ nō bāc v̄l illam. Discreta ē illa. qñ ap̄riū nomē euocatur. vt ego socrates lego. Cōis sine media est qñ euocatur nomē appellatiū sine distribu- tione. vt ego maistri dispu- to. Scias etiā q̄ cū dī vo- lo esse bonus. fm̄ q̄sdaz hoc adiectiū bon⁹ euocat ab h̄bo eē qđ eē nō p̄t. q̄ infinitiū caret p̄sonē. Alij dicūt q̄ p̄tim ab hoc h̄bo eē & p̄tim ab hoc verbō volo alij dicūt cū q̄b̄ ego q̄ euocat ab h̄ verbo volo. medi ante infinitino ad cui⁹ determinationē venit. Haz sic dicim⁹. oia h̄ba p̄me & secūde p̄sonē euocat adiectia. nec ois euocatio ē mediata. vide in q̄nta pte in futur⁹. Et vt dicit alex. noia euocata remanet in suis p̄sonali- tatiib⁹. alioqñ hec esset incōgrua. ego sum hō q̄ currit. Dicim⁹ autē euocatio ab euoco cas. v̄l fm̄ quodā dī ab e. quod est extra. & voco cas. quasi extra p̄pū signi- ficationē vocatio.

Adpositio p̄out hic su- misur est immediata & intransitua adiunctō duorū substantiōrū. ita q̄ minus cōmune determinet magis cōmune. vt animal homo currit. Adiectiū em̄ fm̄ opinōne maistri bene. nō potest fieri appositiō p̄pter sui debilitatē. vnde male dī. albo coloratus currit. Fit aut̄ appositiō. qñq̄ causa restringēdi sup̄positōez vt aial hō currit. Qñq̄ causa tollēdi euocationē vt canna flui⁹ currit. Qñq̄ cā determinandi q̄litatem. vt iste hō currit. Qñq̄ cā discretionis. vt ego ip̄e. tu ip̄e. Qñq̄ cā exp̄iūnēdi naturā generis. vt quod me-

Quarta pars

tuere boues aial sine fraude dolisue. **E**t ē notādūz q̄ b̄ pnomē ipē adiūctū, pnoi d̄z postpōi vt ego ipē, tu ipē. **S**z adiectiuū noi d̄z pponi vt ipē petr. **E**t ē no- tādū q̄ vbiq̄ fit appositio. **A**bū adiectiuū r̄ relatiū vñt reddi dictiō cui fit appositio r̄ nō apponenti. vt ciuitas athene q̄ olim studiō floruit ē laudāda. et ciuitas mediolanū ē magna. **D**e hoc ēt sup̄ dixi i ca. d̄ sylēsi siue pceptōe q̄si i fine. **S**z q̄ritur q̄ sit cā figure cū d̄. aial bō currit. **H**i dicat q̄ imediata adiūctio illoz sub stātiōz. **C**ōtra q̄si ponat ibi mediū erit p̄pā vt dica- tur. aial r̄ bō currit. r̄ b̄ ē fassū. qm̄ ps r̄ totū copulari n̄ dñt. **A**d b̄ dico q̄ illa duo substātiua p̄tinēt ad idē r̄ id nō d̄z poni int̄ illa copulatina p̄iuctio. vel alia q̄ sit nōdūstāti. **H**i p̄o ponat int̄ illa tale mediū q̄d sit cōueniēt b̄i cessat figura. vt dicas aial ens bō currit. vel aial q̄d ē bō currit. **I**tē v̄ q̄ adiūbia faciat appositōz vt socrates est b̄ int̄. v̄l socrates legit valde bñ. vel so- crates legit aliquāl nō. **A**d b̄ dicim⁹ q̄ nō ē ibi ap- positio. nisi sumat appositio large. ita q̄ nō sit figura. s̄ vtrūq̄ illoz aduerbioz p̄ se modificat verbū. **S**icut em̄ adiectia p̄p̄ sui debilitatē nō recipiūt appositionē. ita nec adiūbia cū sint adiectiuā p̄boz.

Synodoche. est assigna-
tio toti⁹ ad p̄tē r̄ ptis ad totū. b̄ species sūt q̄-
tuoi. qm̄ due faciūt figurā p̄structiōis. r̄ alie due figu-
rā locutiōis. **P**rima spēs ē qm̄ id qd̄ ē ptis attribuit
toti. cā regimē acti. vt sortes ē albo pedē. **S**cda spēs
est qm̄ id qd̄ est toti⁹ attribuit p̄ti cū regimē acti. vt
ista puella ē clara gen⁹. **L**tercia spēs ē qm̄ id qd̄ ē par-
tis attribuit toti. sine regimē acti. vt sortes ē crispus.
Quarta spēs est qm̄ id qd̄ ē toti⁹ attribuit p̄ti sine regi-
mē acti. vt bon⁹ aimus vroris ē mibi nupt⁹. **H**ic sci-
endū q̄ oē nomē adiectiuū denotās aliquā speciale pro-
prietatē p̄t regē actiū denotātē p̄t sine totū. vt socrate-
s ē albo pedē. socrates est lōbard⁹ gētē vel bononiē.
patriā. **E**t p̄ b̄ p̄t̄z q̄ male d̄. socrates ē aliq̄lis pedē. et
socrates ē albo aliqd. q̄ gnālitas ipedit synodochen. r̄
idē p̄t̄ fieri p̄ abltū. vt socrates ē albo pedib⁹. s̄ tūc n̄
est ibi figura p̄structiōis. **I**tē p̄ synodoche v̄ba maxīe
passiū regūt actiū. l̄z eoz actia nō regūt duos diūsos
actios. vt iste trūcata nares. i. b̄z trūcata nares r̄ iste ra-
dis barbā. **H**ilr̄ v̄ba neutra absoluta regūt actiū p̄ sy-
nodochen. vt iste dolet v̄tētē. **Q**uerit d̄ b̄ qd̄ dīc p̄. q̄
bñ d̄. socrates ē albo coloře. qm̄ est ibi repugnātia q̄ b̄
nomē albo alit̄ d̄. d̄ socrate. r̄ alit̄ de coloře. **A**d b̄ dico
q̄ l̄z alit̄ d̄ vno. alit̄ de altero dicat. p̄cedit tñ p̄pt̄ ap-
tā resolutionē quā ponit p̄. vt socrates est albo coloře
i. bñsalbū coloře. **D**e synodoche etiā dixi supra i ca-
pitolo de tropo.

Habetiam allothe-
ca nu-
meroz r̄ psonaz sine euocatiōe et pceptiōe in
multis locis. vt Jubilate deo ois era. **I**tē alter alterius
onera portate. **I**tē apite aliq̄s. **I**tē vindicte quisq̄s fa-
vete sue. r̄i multis alij̄s locis. vbi est discouentia nu-
meroz r̄ psonaz. nec p̄t reduci ad aliquā spēm p̄missarū. **I**tē scias q̄ qm̄ numer⁹ p̄ numero ponit ita q̄
est ibi figura locutiōis. vt Joseph accusauit frēs d̄ cri-
mine pessimo. i. frēm. **I**tē armato milite cōplēt. i. armati-
tis militib⁹. r̄ talis figura vocat exalage. de q̄ sup̄ dixi i
ca. d̄ colorib⁹ rhetorici. **I**tē p̄ figurā p̄structiōis ponit
qm̄ numer⁹ p̄ numero. vt p̄p̄s currūt. i. currit. r̄ p̄s in
frusta secāt. i. secat. r̄ pp̄s b̄ labijs me honorat. cor aut̄
eoꝝ lōge est a me. i. ei⁹. r̄ catilina repudiabat fuitia ma-
gna copia cui⁹. i. q̄z. **P**reterea fit allothe-
ca generu3 vt
triste lupus stabiliſ. r̄ p̄neſte subiſa. **Q**m̄ eidē stabiliſ
reddit eadē adiectia diūſor̄ generu3. vt ap̄d oni-
diū. **E**st spec⁹ exesus structura punicis asper. **N**ō hoī
faciliſ nō adeūda fere. **Q**m̄ fit cā discernēdī ſexū. vt

de Regulis ciconij. X

anser erat cuiđā p̄cioso germe feta. **Q**m̄q̄ cā antiq̄-
tatis. vt multus murmur erat i p̄plo. **Q**m̄q̄ i relatiōs. vt
seruū tuo q̄ est xp̄us. **E**t b̄ oia p̄tēne sub figura con-
structiōis. **D**e b̄ etiā supra dixi i tercia p̄te i ca. de colle-
ctiōis noib⁹. **I**trū aut̄ posset dici vñū ſi sic p̄p̄s ſunt.
arma eſt. thebe eſt ſup̄a i tercia p̄te determinatū ē i ca.
d̄ noib⁹ p̄plexis. **I**tē fit allothe-
ca tēporū qm̄q̄ i locu-
tiōe qm̄q̄ i p̄structiōe. **L**uc fit i locutiōe qm̄ t̄p̄s. p̄ t̄p̄
ponit vt ille regit curr⁹ nō decē i annis. i. rexit. In con-
structiōe fit cū dictio vñū t̄pis ſenit ad determinatiōz
alterius t̄pis. vt añq̄ abrahā fieret ego ſū. r̄ illud. **D**at
veniā ſomnūq̄ dies cras nato cesare fest⁹. id eſt dabit.
Itē fit allothe-
ca modorū qm̄ mod⁹ p̄mō ponit. vt
ire p̄ibat. r̄ nō furtū facies p̄ facito. r̄ misere mei deus
p̄ miserear. **H**ilr̄ qm̄ verbū ſignificat p̄fuse. vt iſte ie-
nuat i q̄dragesima. r̄ iſte equus bñ currit. **E**t vt breui-
ter p̄cludā ois alienatio accidētū officij vel ſignificati-
onis d̄ allothe-
ca ſim̄ p̄fici. **E**t hec de illa r̄ ſuis ſpecie-
bus ſufficiat nos dixisse.

Dixi antequā ad quin-
tā p̄tē accedam⁹ ponam⁹ b̄ regulas ciconij et
tres regulas distinctionis. i. coma colū r̄ piodū. **S**ciās
qm̄ ſic dicit aug. in tercio de doctrina xp̄iana. **L**iconi-
us q̄ donatista fuit ſepte reglas edidit. **Q**uarū p̄mam
ponit de dñō r̄ ei⁹ corpe. **S**cda de dñi corpe biptito
Lercia de p̄missis r̄ lege. Quartā de spē r̄ gene. Quintā de t̄pib⁹.
Sextā de recapitulatiōe. Septimā. d̄ dy-
bolo r̄ ei⁹ corpe. Que qd̄ ſiderata ſicut ab illa aperi-
untur. nō parū adiūnat ad penetrāda que tecta ſut di-
vinorū eloquiorū.

Dixi de domino r̄ ei⁹
corpe eſt in qua ſcientes aliq̄n̄ capitis r̄ corporis.
i. bñ xp̄i r̄ ecclie vñā pſonā nobis intimari. nec ei⁹ fru-
ſtra dictū eſt fidelib⁹ q̄ ſemen abrahā eſtis cū vñū ſit ſe-
men abrahā. qd̄ eſt xp̄s. nō hēſitem⁹ qm̄ a capite ad cor-
pus vel a corpore trāſit ad caput. r̄ tñ nō receditur ab
vna eadēq̄ persona.

Secūdare regula ē de do-
mini corpe biptito qd̄ qdēta n̄ debuit appella-
ri. **N**ō em̄ reuera dñi corp⁹ ē qd̄ cū illo n̄ erit in eternū
b̄ dicēdū fuit de dñi corpe v̄o atq̄ p̄mixto aut̄ v̄o at-
q̄ ſimulato vel aliqd alius. q̄ nō ſolū in eternū. verū
etiā p̄nūc hypocrite nō i illo eſte dicēdi ſunt. q̄uis in ei⁹ eē
nūc videant ecclia. **U**n̄ poterat iſta regula r̄ ſic appella-
ri ut dicere de p̄mixta ecclia.

Cercia regula eſt de pro-
missis r̄ lege. q̄ alio mō dici p̄t̄ de spū r̄ l̄fa. v̄l
d̄ gra r̄ mandato.

Quartā regula ē de ſpe-
cie r̄ genere. ſic em̄ eā vocat volē ſtelligi ſpēz
ſez p̄tē genuſ autem totū. cuiuſeſt ea pars quā nuncu-
pat ſpēm ſicut vnaqueq̄ ciuitas pars eſt v̄tq̄ vniuer-
ſitatis gentiū. hāc ille vocat ſpēm genus autem omnes
gentes.

Quintā regulam ponit
qm̄ de t̄pib⁹ appella. q̄ regula plerūq̄ inueni-
ri. vel conicū poſſet latēs i ſcripturis ſacris quātitas te-
ponit. **Q**uod aut̄ modis vigere dicit bāc regulā. Aut̄
tropo synodoche. aut̄ legit̄ ſumeris. tropo synodo-
che. aut̄ a parte totū. aut̄ a totū p̄tē ſacit intelligi b̄ mō
locutiōis. q̄ ſignificat a p̄tē totū. illa de dñi resurrectō
ne ſoluit queſtio. **P**ars em̄ nouiſſima diei. q̄ paſſus eſt
nisi p̄ toto die accipiat. adiuncta etiā nocte preterita
r̄ nox in cuius p̄tē v̄lta resurrexit. miſi totus dies ac-

¶ Quarta pars

cipiat. adiuncto et die illucescere. s. dñico. n. pñt cē tres dies. et tres noctes. qd se i corde terre pdixit esse futurū Legitimos autem numeros dicit quos eminenti⁹ diuinā scriptura cōmendat. sic septenariū vel denariū vñ duo denariū. et qcūqz ali⁹ sc̄. qd legēdo studiosi libent agnoscunt. plerūqz em numeri binoi p vniuerso tpe ponunt sicut septies i die laudabo te. Quid est aliud qd sp laus eius i ore meo. Latūdē valēt. et cū multiplicat sine per denariū sic septuaginta et septingenti. vñ pñt septuaginta anni hieremie. p vniuerso tpe generalit⁹ accipi. qd est apud alienos ecclia. siue pseipos. sicut decē p decē sunt centū. et duodecim p duodecim sunt cētu quadraginta quatuor. Quo numero signat vniuersitas sc̄p i apocal. vñ apparet nō solas temporū questiōes istis numeris esse soluēdas. Et latius patere significatiōes eoz et in multa pserpe. Neqz em numerus iste i apocal. ad tpa pntet sed ad hoīes.

Sextā regulā recapitu-
latiōem vocat i obscuritate scripturar̄. sati vi
guanter inueniā. sicut em dicū qdā qd sequāt i ordine
epis vel rex ptnuatiōe narrat. cū ad p̄ora que preter-
missa fuerū latēter narratio reuocet. qd n̄i ex hac re-
gula intelligat errat.

Septima ciconij regula
Est eadēqz postrema d̄ dyabolo et ei⁹ corpe. est
em ip̄e caput impioz qd sit ei⁹ quoddam⁹ corpus ituri
cū illo i suppliciū ignis eterni. sicut xp̄us caput ecclie qd
est ei⁹ corpus futurū cū illo i regno et glia sempiterna. si
cut ḡ i pma regula quā vocat d̄ dñi et ei⁹ corpe. vigilā
vñ est. vt intelligat cū de vna eadēqz psona scriptura
loquat. qd pueniat capiti. qd corpori. et ita i ista nouis
simā aliqui i dyabolū d̄. qd nō in ip̄o sit s̄ poti⁹ in eius
corpe poscit agnoscī. qd locū h̄z nō solū i eis qd manife-
stissime foris sunt sed in eis etiā qd cū ad ip̄m pntēat. tñ
ad tps miscent ecclie. donec vnuſqz de hac vita ex-
eat. vel a frumento palea ventilabio ultimo separetur.
He autē oēs regule excepta vna qd vocat d̄ pmissis et le-
ge. aliud ex alio faciūt intelligi qd est p̄pū tropice lo-
cutiōis. Quod latius p̄z qd vt possint mibi vel ab aliqz
vniuersa cōprehendi. Quā vbiqz velut aliqd d̄. vt
aliud intelligat. et si nomine ipsius tropi in loquēdi arte
non inuenit. tropica locutio est qd cū fit vbi fieri solet. si
ne labore sequitur intellectus. Cum d̄o vbi non solet
laboratur vt intelligatur ab alijs magis ab alijs minus
sicut magis minus dona dei sunt ingenjūs hom̄. vel
adiutoria attribuitur. Proinde sic in v̄bis p̄pū vbi
res vt dicūt intelligende sunt. sic i trāslatis qd faciūt tro-
picas locutiōes. vbi aliud ex alio intelligēdū ē. Hic
etiā no. qd sicut dicit hiero. S̄o pphete vix intelligens.
qd psonas et numeros et tpa subito cōmutat. et d̄ qlibz
re trāsent ad aliā. Predicte regule in his v̄bis breviter
ptinent. Regula pma caput vñ cū corpe iugit. Cor-
de de vero loquit mixtaqz sc̄da. Tercia describit. quid
lex qd grā possit. Quarta gen⁹ speciem. pte totiqz re-
soluit. Tpa maiora quinta variatqz minora. Sexta re-
fert iterū qd primo facta fuere. Septima serpētis caput
mēbraqz reflectit.

Vnc de distinctione et
eius speciebo videamus. Distinctio est clausu-
le vnius integrum membrū. dictiones debita ordinatio
ne conterens. et s̄rias qd n̄x dubitatiōis expediens. Et
bm̄i tres sunt species. s. dependens. cōstans. et finitua
s. coma. colū. et periodus.

Quāma est pñctū cū vir-
gula sursum ducta. quando nec sententia nec
p̄structio est perfecta. et talis distinctio dicit suspēsua.

de Regulis ciconij.

Quālū est pñctū sine vlla
regula. qñ videlz constructio est perfecta. sed
ad huc pndet intentio dictatoris. et talis distinctio vo-
catur media sine constā.

Periodus ē pñctū cū vir-
gula deorsum ducta. qñ nec cōstructio. nec sen-
tentia plus dependet. et talis distinctio vocatur finitū
plū. Cū iter virtutes charitas obtineat p̄fectū. ecce
coma. non est sine ip̄a p̄tutū certa possesso. ecce colū.
in qd est omnium illarum posita certitudo. ecce period⁹
Horādū est ḡ vñ coma p̄ se stare nō p̄t. Colū
nō fit. vt si dicā. Per exhibitionē operz p̄fecta dilectō
demonstrat. si ergo ex uno verbo clausula cōtexat mo-
noculū vocabit. sed ad modū periodi est punctanda
vt panpertas bñ cōposita p̄ diuinitis cōputat. Ali⁹ em
dicūt qd coma est qñ nec p̄fecta est cōstructio nec finitū
et fit ibi punctus rotundus et fexus. Colū est vel colū
fit vbi ē p̄fecta cōstructio sed nō perfecta finitū. et sic ibi
punctus elevatus est. Periodus ḥo est qñ p̄fecta ē cō-
structo et p̄fecta finitū. et ibi fit versus. Clerigia esaie. i.
Quod si nolueritis. et me ad iracūdā p̄uocaueritis ec-
ce coma. gladius denorabit vos. ecce colon vel colum.
qd constat ex duobz comatibz. qd os dñi locutū ē. Ecce
terminat finitū. et fit periodus in fine xp̄sus. et d̄i a peri qd
ē circū et oda qd ē cāt⁹. qd circulari cāt⁹. Ut a peri qd
est circū. et oda qd est via. quia i fine xp̄sus p̄fecta ē via
locutōis. Hug. ḥo dicit qd colū et coma st̄ duo colores
rhetorici et est colū nomē notū. Colon em dicūt greci.
et interpretat mēbrū. Et est colū in rhetorica punctata
platio alicui⁹ oīonis p̄ maiores decisiōes. qd clausulas
qsdā p̄stātes ex duobz dictiōibz vel pluribz vt mibi no-
ciuisti. tibi nō p̄fuisti. oīo displicuisti. vñ inuenit colū.
i. p̄cīsus sensus vel finitū lōga. Coma interpretat articul⁹
et d̄i comatis i rhetorica. p̄fectata. platio alicui⁹ oīonis
p̄ minores decisiōes. vt voce vultu gestu acrimonia. in
imicos p̄terruisti. vide etiā i suo loco in piodus.

Registrū quarte p̄tis precedentis.

D e A	Antropospa, tos. viii.	D ēceptio per- sonarū. viii.
Abusio sol.	Apposiopestis.	Cōcordia. vii.
Acirologia. i.	fo. vi.	Cōduplica- tio. v.
Adiūctū. vi.	Apocopa. ii.	Cōiunctio. v.
Afferēsis. ii.	Appositio. ix.	Contentio. v.
Agnoiatio. vi.	apostrophe. vii.	Cōtrariū. v.
Allegoria. v.	Articulus. vi.	Conuersio. v.
Allegoria quo- tiens fit. vi.	Asyntethō. ii.	Correctio. v.
Allotbeca. viii.	D e B	D ē D
Allotbeca quot modis fit. viii.	Bratialogia.	Dyaforis. v.
Ampibolo- gia fo. i.	fo. vi.	Dyaliton. ii.
Anadiplosis. iiij.	Cacebaton.	Dysartos. vii.
Anafora. iiij.	Lariētismos. v	Dyeresis. ii.
Anastrophe. v.	Lathacref. iiiij.	Difinitio. vii.
Antifrasis. v.	Lathasynthetō	Dubitatio. vii.
Anthimetabo- la. vi.	fo. j.	D ē E
Antipofora. vi	Catatipof. vi.	Ebasis. vii. i
Antiptosis. ix.	Circulocutō. i.	Eclipsis. i.
Antitheta. iiij.	p̄frasis.	Clipsis. q.
Antitheton. iiij.	Climax. vi.	Emphasie. vii.
Antithesis. ii.	Column. x.	Endyadis. vii.
Antismos. v.	Coma. x.	Enigma. vii.
Anthonomā- sia. iiiij.	Cōplexio. vij.	Epenthesis. vii.
	Conceptio ge-	Epidiocef. vii.